ALMANAHUL Copiilor

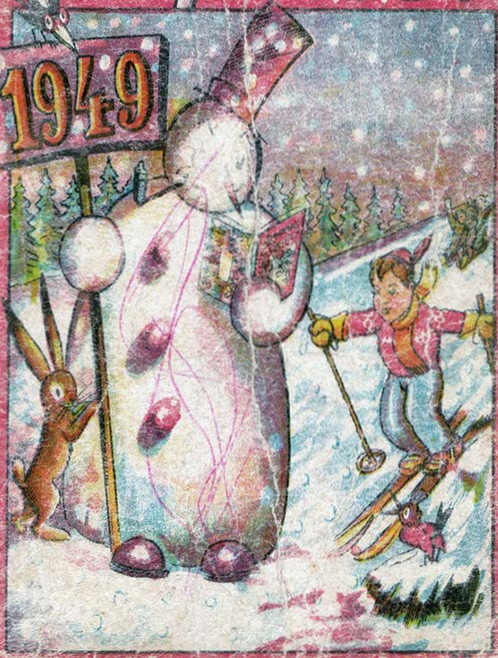

PREȚUL LEI 10.-

STEMA R.P.R.

Date istorice:

21 Ian. 1924

Moare Vladimir Ilici Lenin, învățătorul oamenilor muncii din lumea întreagă, întemeetorul Statului sovietic socialist.

24 Ian. 1859

Unirea Principatelor, alegerea lui Alex. Ion Cuza ca domn al Munteniei și Moldovei.

L		3	10	17	24	31
M		4	11	18	25	
M		5	12	19	26	
J		6	13	20	27	
V		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	
D	2	9	16	23	30	

Date istorice:

6 Febr. 1919

Moare Ion C. Frimu, luptător și conducător al clasei muncitoare din România.

16 Febr. 1933

Lupta eroică a ceferiștilor dela Griviția și a petroliștilor din Valea Prahovei, pentru un trai mai bun. Vasile Roaită, ucenic din Atelierele Griviția, moare ca un erou, atârnat de frânghia de alarmă.

23 Febr.

Ziua Armatei Roșii.

L		7	14	21	28
M	1	8	15	22	
M	2	9	16	23	
J	3	10	17	24	
V	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
D	6	13	20	27	

L		7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
J	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
D	6	13	20	27	

Date istorice:

6 Martie 1945

Constituirea guvernului democrat în frunte cu Dr. Petru Groza.

8 Martie

Ziua internațională a femeilor.

Date istorice:

10 Aprilie 1870

Naşterea lui Vladimir Ilici Lenin, întemeietorul Partidului Comunist Bolşevic şi al Statului Sovietic.

14 Aprilie 1930

Moare marele poet sovietic, Vladimir Maiakovski, ale cărui poeme minunate despre revoluţia socialistă din Octombrie, sunt traduse şi în româneşte.

L		4	11	18	25
M		5	12	19	26
M		6	13	20	27
J		7	14	21	28
V	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
D	3	10	17	24	

Date istorice:

1 Mai

Ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii.

9 Mai

Ziua victoriei împotriva Germaniei hitleriste, Ziua Independenței naționale și Ziua Eroilor.

27 Mai 1821

Uciderea lui Tudor Vladimirescu, luptător pentru libertate, conducătorul răscoalei din același an.

L		2	9	16	23	30
M		3	10	17	24	31
M		4	11	18	25	
J		5	12	19	26	
V		6	13	20	27	
S		7	14	21	28	
D	1	8	15	22	29	

Date istorice:

11 iunie 1848

Proclamaţia dela Islaz, semnalul revoluţiei din Muntenia.

11 iunie 1948

Naţionalizarea principalelor întreprinderi din ţara noastră.

18 iunie 1936

Moare Maxim Gorki, marele scriitor rus, asasinat de duşmanii poporului. Gorki a scris şi multe cărţi despre viaţa copiilor.

L		6	13	20	27
M		7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
J	2	9	16	23	30
V	3	10	17	24	
S	4	11	18	25	
D	5	12	19	26	

S'A TERMINAT ŞCOALA

Iulie

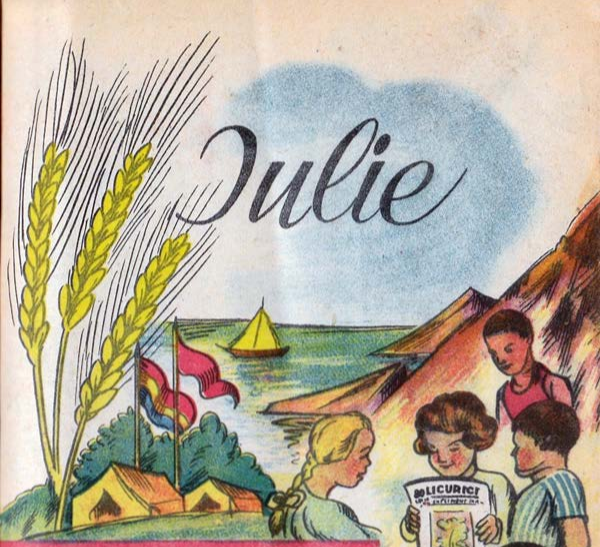

Date istorice:

L			4	11	18	25
M			5	12	19	26
M			6	13	20	27
J			7	14	21	28
V		1	8	15	22	29
S		2	9	16	23	30
D		3	10	17	24	31

14 Iulie 1789

Căderea Bastiliei. Sărbătoare națională a poporului francez.

19 Iulie 1941

În această zi a fost ucis în închisoarea Jilava, tânărul comunist Filimon Sârbu, luptător de frunte pentru libertatea poporului român.

31 Iulie 1849

Marele poet revoluționar ungur, Al. Petőfi, cade în lupta împotriva boerilor, lângă Sighișoara.

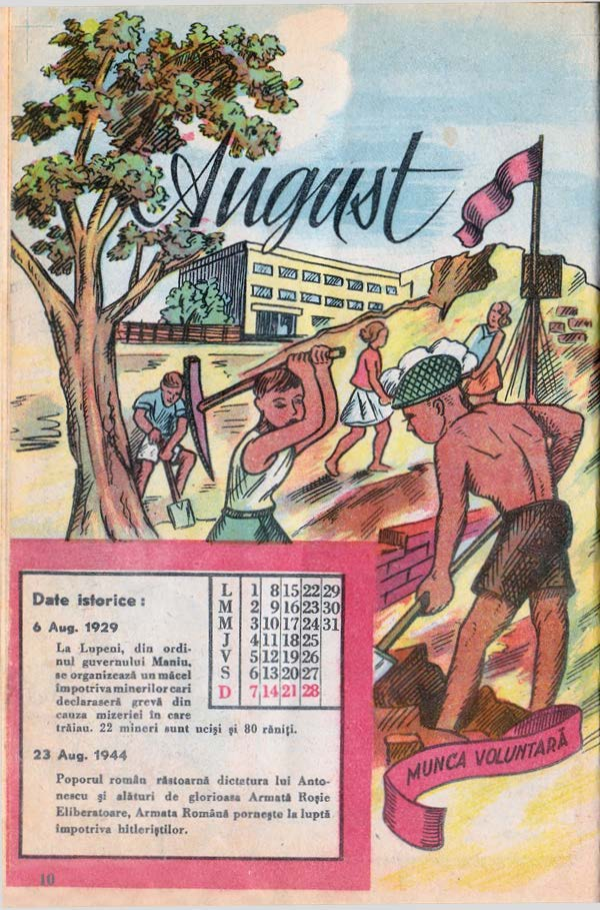

Date istorice:

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
D	7	14	21	28	

6 Aug. 1929

La Lupeni, din ordinul guvernului Maniu, se organizează un măcel împotriva minerilor cari declaraseră grevă din cauza mizeriei în care trăiau. 22 mineri sunt uciși și 80 răniți.

23 Aug. 1944

Poporul român răstoarnă dictatura lui Antonescu și alături de glorioasa Armată Roșie Eliberatoare, Armata Română pornește la luptă împotriva hitleriștilor.

Date istorice:

1 Sept. 1939

Germania hitleristă atacă Polonia. Începe al doilea război mondial.

15 Sept. 1946

Statul vecin și prieten, Bulgaria, se proclamă Republică.

27 Sept. 1895

Moare Louis Pasteur, marele savant francez, cel care a descoperit microbul turbării.

L			5	12	19	26
M			6	13	20	27
M			7	14	21	28
J		1	8	15	22	29
V		2	9	16	23	30
S		3	10	17	24	
D		4	11	18	25	

Octombrie

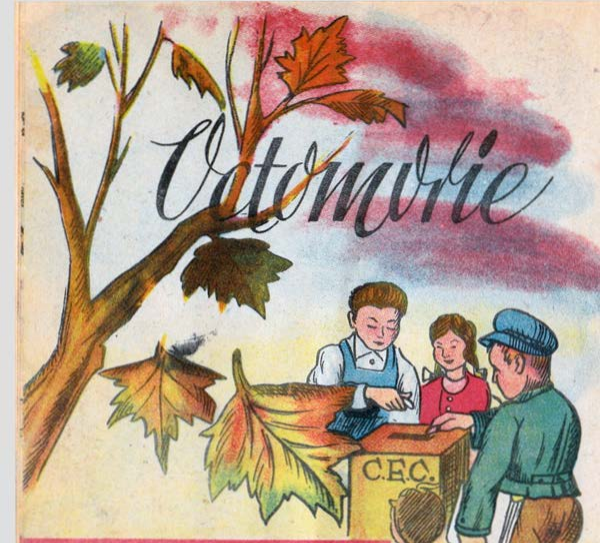

L		3	10	17	24	31
M		4	11	18	25	
M		5	12	19	26	
J		6	13	20	27	
V		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	
D	2	9	16	23	30	

Date istorice:

18 Oct. 1931

Moare marele inventator american Edison, care a inventat printre altele fonograful (patefonul).

31 Oct. 1784

Răscoala iobagilor din Ardeal, sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan.

Noembrie

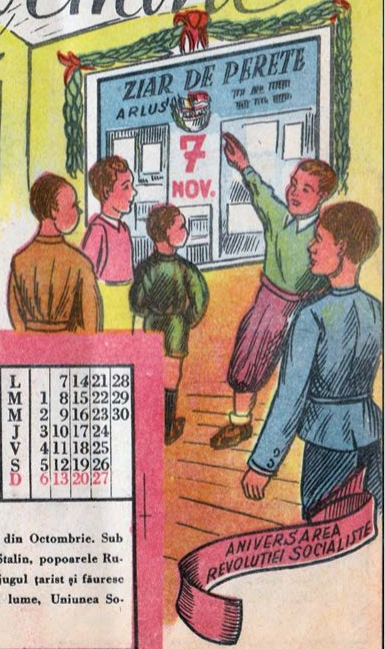

Date istorice:

5 Noemb. 1880

Naşterea lui Mihail Sadoveanu, marele scriitor român.

7 Noemb. 1917

Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie. Sub conducerea lui Lenin şi Stalin, popoarele Rusiei se eliberează de sub jugul ţarist şi făuresc primul stat socialist din lume, Uniunea Sovietică.

L			7	14	21	28
M		1	8	15	22	29
M		2	9	16	23	30
J		3	10	17	24	
V		4	11	18	25	
S		5	12	19	26	
D		6	13	20	27	

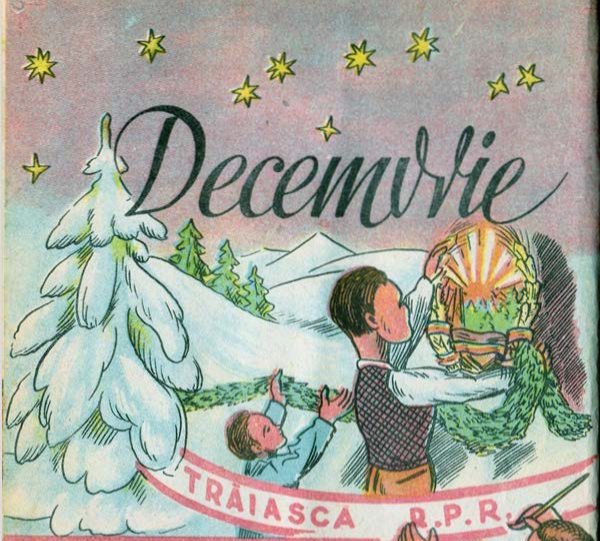

Date istorice:

1 Dec. 1918

În această zi s'a proclamat Unirea Ardealului cu România.

21 Dec. 1879

Naşterea lui I. V. Stalin, marele conducător al popoarelor Sovietice, organizatorul şi conducătorul făuririi socialismului în U. R. S. S.

30 Dec. 1947

România se proclamă Republică Populară.

L			5	12	19	26
M			6	13	20	27
M			7	14	21	28
J		1	8	15	22	29
V		2	9	16	23	30
S		3	10	17	24	31
D		4	11	18	25	

Datoriile
Guvernului
Poporului
pentru
Copii
ASISTENȚA MEDICALĂ
PLECAREA la Mare
REFORMA Învățămân
CĂRȚI Școlare
CREȘE LEAGĂNE pentru COPII
MANUALE ȘCOLARE
RECHIZITE Școlare

JOCURI

Căutați greșelile

Povestire de I. TAIȚ

I.

In fiecare dimineață, Costea și Valea erau treziți de bătăi puternice în ușă. Cel ce bătea așa, era poștașul. El aducea tatei ziarul și spunea:

— Ar fi bine să puneți o cutie, cetățene!

Așa să bați și să lovești în ușă! E lipsit de cultură...

— Da-da, — răspundea tata, — desigur, neapărat... Chiar astăzi, neapărat!...

Dar vara trecu, sosi iarna, iar tata totdeauna uita să cumpere cutia.

Dar iată că într'o zi el se întoarse acasă cu un pachet mare. Scoase paltonul, își frecă mâinile înghețate, desfăcu pachetul și acolo Costea și Valea văzură o cutie splendidă. Pe ușița de fier, era scris cu litere de tipar:

„Pentru scrisori și ziare".

— Iată... In sfârșit am cumpărat! — se bucură tata.

Luă un ciocan, bătu cutia de ușă, scoase pe urmă din buzunar un mic lacăt, se jucă cu micile chei și spuse:

— Cui să-i încredințez cheile? Care din voi va fi „Directorul Poștei"?

Costea strigă:

— Eu!

Și Valea strigă:

— Eu!

— Ție nu-ți trebuie, — spuse Costea: — tu nu primești scrisori!

Valea se supără:

— Parcă tu primești?

— Primesc! Şi anume „Pionerskaia Pravda!“).

— Asta nu se socoate! Acesta e ziar!

— Ba, se socoate! Vezi, e scris: „Pentru scrisori şi ziare?“

— In regulă, nu vă certaţi, — spuse tata. — Costea este mai în vârstă, înseamnă că el va primi cheile. Ţine Costea!

Şi tata îi dădu lui Costea micile chei strălucitoare.

II.

In fiecare zi, Costea ieşea în prag, deschidea cu cheia micul lacăt şi scotea din cutie marea „Pravda“ pentru tata şi „Pionerskaia“ pentru sine.

Valea îl rugă:

— Dă-mi să deschid şi eu odată. Lasă-mă să zângănesc cu cheile!

— Nu ţi le dau! Eu sunt directorul poştei şi nu tu!

— Dă-mi cel puţin să citesc „Pionerskaia“!

— Aşteaptă! Prima dată o citesc eu!

Costea se culcă pe divan şi începu să citească. Iară Valea ieşi să vadă, dacă nu cumva Costea uitase să închidă cutia!

Spunând sincer ea dorea foarte mult ca Costea să uite cel puţin odată, să închidă cutia.

Dar totul era în ordine. Cutia închisă şi lacătul atârna la locul lui. Deodată Valea zări jos pe podea, sub cutie, o scrisoare triunghiulară.

Valea o ridică şi fugi în cameră.

— Uite Costea!...

— Aşteaptă Valea, lasă-mă să termin cu cititul!

Costea citea cu glas tare: „O purtare exemplară. Fetiţa mergea pe ghiaţa

subţire. Deodată ghiaţa se sparse şi fetiţa se trezi în apă. Pionerul Vitia Morozov, care trecea alături se aruncă în apa îngheţată şi salvă fetiţa. Cinste şi slavă curajosului pioner!" Na-ţi-o bună! Cinste şi slavă. — Costea oftă. — Lângă mine nimeni nu se scufundă, par'că dinadins!

Vania zise:

— Ia te uită Costea, ai scăpat jos scrisoarea!

— Unde? — Costea înfăşură ziarul şi se uită la Valea. — In regulă, arunc'o!

— Cum vine asta „arunc'o"? Doară e pentru noi! Iată: Zarecinaia [2]), iar acolo stă scris „M", înseamnă că „Malaia" [3]).

Valea se uită din nou la scrisoarea triunghiulară. Intr'adevăr: „M. Zarecinaia, A. V. Stepanova".

— Costea, cine este: A. V. Stepanova?

— De unde să ştiu eu!

— Costea, desigur că aceastâ Stepanova, stă şi aşteaptă... iară scrisoarea e la noi...

— Ciudată mai eşti tu Valea! Ce are deaface asta cu noi, că poştaşul a greşit? Iată, când va veni, i-o dai lui, — şi gata.

Şi Costea se cufundă din nou în ziar.

III.

Valea se uita prin ferestrele îngheţate pe stradă. Vântul mătura pavajul alunecos. Oamenii mergeau atenţi ca să nu cadă.

Poştaşul tot nu venea! Iar acolo pe Maloi Zarecinoi, poate că stau cu nerăbdare şi aşteaptă scrisoarea, şi se scoală la fiecare bătaie în uşă şi fug s'o deschidă... Iară scrisoarea — iat-o, e aici pe fereastră.

Valea aşteptă toată ziua. Seara ea imbrăcă paltonul, îşi puse după gât şnurul manşonului, îşi puse pe cap un şal gros şi ieşi pe stradă. Scrisoarea triunghiulară o ascunse în manşon. Astfel mâinilor le este mai cald, iară dacă scrisoarea se mototoleşte puţin — nu-i mare nenorocire!

In colţul străzii ardea un bec. Valea zări o tăbliţă albastră:

„Malaia Zarecinaia"

Valea se uită la numerele caselor. Acest lucru nu

era tocmai ușor, fiindcă ninsoarea se depunea pe gene și pe buze. Valea le lingea jos.

Iată numărul doi, iată numărul patru... până la numărul cincizeci și doi, of, e încă departe!

Un oarecare, într'o șubă mare și cu gulerul ridicat o întrebă:

— Pe cine cauți fetițo?

— Unchiule, caut casa cu numărul 52. Nu știți care-i?

— Mergi drept înainte, uite colea, după farmacie. Ai grijă să nu cazi.

— Nu!

Valea merse mult. După farmacie se întindea un gard lung. Era foarte alunecos drumul. Insfârșit Valea ajunse la poarta casei cu numărul 52. Ea împinse ușa grea și merse pe cărarea bătătorită în zăpada adâncă. Deodată de undeva răsări un câine negru zburlit și începu să latre la Valea. Valea fugi înapoi în stradă. Ei îi era foarte frică de câini. Câinele lătra mai departe. Iară Valea stătea după poartă și aștepta: poate că va ieși cineva auzind lătratul.

Și 'ntr'adevăr: în fundul curții se auzi scârțâitul unei uși, apăru o fășie de lumină și în prag ieși un băiat mic cu o căciulă mare.

— Cine-i acolo?-strigă el.

Valea deschise puțin poarta:

— Câinele acesta muște?

— Muște! — răspunse băiatul.

Valea-hop-închise imediat poarta și strigă:

— Unde stă aici Stepanova A. V.?

— Noi suntem Stepanovii. Despre ce-i vorba?

— Voi? O, asta-i bine! Aici aveți o scrisoare... Dar câinele acesta....

— Scrisoare! — Băiatul se repezi deadreptul prin zăpadă spre Valea. — Unde-i scrisoarea fetițo, unde-i?

— Uite-o aici. — Valea scoase din manșon scrisoarea triunghiulară. — Numai că la noi e Bolșaia [4]) Zarecinaia, iar aicia e Malaia, iară restul se potrivește. Poftim.

Ea dădu scrisoarea și se

întoarse acasă. Acuma vântul îi sufla în spate. Mersul era mai uşor. Valea mergea şi se gândea „Ce câine grozav! Imediat se vedea că muşcă".

IV.

Veni primăvara. Zăpada se topi. Pe stradă era cald. Costea deschise odată cutia, luă poşta şi fugi la tatăl său:

— Tăticule, uite-te ce scrisoare caraghioasă! Fără numele de familie. Numai numele străzii.

— Ia s'o văd!

Tatăl luă scrisoarea:

— „Loco. Bolşaia Zarecinaia Nr. 52, Apartamentul 6." Adresa noastră! Expeditor: „Malaia Zarecinaia Nr. 52, Apartamentul 6". Interesant: pentru cine este?

El deschise plicul, scoase scrisoarea şi începu să citească:

Scumpă, necunoscută fetiţă! Tu nu mă cunoşti. Iarna ai adus aici o scrisoare. Dacă ea s'ar fi pierdut, eu până acuma n'aş fi ştiut, unde este familia mea. Eu am venit nu demult şi Volodika al meu mi-a povestit despre tine. Îţi mulţumesc foarte mult! Sunt încredinţat că tu vei creşte ca un adevărat om sovietic. Locotenent superior de Gardă M. Stepanov.

— Pentru cine este scrisoarea aceasta? — întrebă tatăl. Valea roşi şi spuse:

— Asta-i desigur pentru mine, tăticule.

Ea luă scrisoarea şi începu s'o citească încet, silabisind. Costea se uită cu in-

vidie la Valea. Iară tatăl spuse:

— Costea, iată ce-i: întrucât Valea noastră primeşte scrisori, las' ca ea să se îngrijească de poştă. Dă-i cheile!

Şi Costea fu obligat să predeie cheile strălucitoare, Valiei.

Acum Valea singură, în fiecare dimineaţă deschide portiţa de fier albastră cu inscripţia:

„Pentru scrisori şi ziare"

---

1) Ziar sovietic special pt. copii.
2) Denumirea unei străzi.
3) Mică.
4) Mare.

(traducere din ruseşte de Losy).

Minune

Ionel s'a dus la doctor
(Şi-a fracturat o mână)
— Voi zace mult? — întreabă
Mai mult de-o săptămână?"
— Ba nu, doctorul zise,
Te vindec mai curând
Chiar Luni te duci la joacă
Cu toţi copiii'n rând.
— Şi voi putea eu, oare
Să scriu cu mâna mea?
— Pe Marţi, cu siguranţă
Vei scrie cât vei vrea:
— Dar... dacă vreau mâncarea
S'o ţin în mână, pot?
— Pe Miercuri, Ionel dragă,
Poţi ţine globul tot!
— Şi pot să dau cu mingea,
Şi chiar şi să mă bat?
— Cum nu? — de Joi încolo
Poţi face campionat!
— Dar la vioară, oare
Să cânt, când voiu putea?
— Pe Vineri, îţi spun sigur
Tu vei putea cânta.
— Ce doctor! ce minune!
Ionel se miră 'n gând.
Cânta-voiu la vioară?
Păi... n'am cântat nici când!!!

Pipăruş

Sfaturi practice

Cum ne putem face o busolă

Avem nevoe de o ceaşcă, un dop de plută sau o bucată cilindrică de lemn şi un ac de oţel (de cusut). Magnetizăm acul, îl ungem cu grăsime, apoi îl aşezăm în ceaşca cu apă deasupra dopului. Acul se va întoarce cu vârful spre nord.

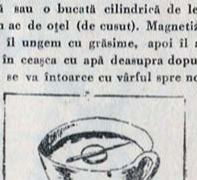

La ce ne poate servi un mosor de aţă

Tăiat în două şi fixat cu ajutorul unui şurub sau cui una din jumătăţi, poate fi întrebuinţat ca **buton** la un pupitru dela masă sau dela dulap.

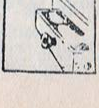

Cum ne construim o corabie care merge pe uscat

Pentru a putea executa această construcție avem nevoie de atât de puțin material, încât fiecare „mic constructor" trebuie să încerce s'o facă. El nu trebuie decât să caute prin atelierul său pentru a găsi cele câteva scândurele ce sunt necesare. Pe deasupra, construcția este atât de simplă încât e destul să citești cu atenție textul, să privești figura alăturată și corabia care merge pe uscat este aproape gata.

Scheletul corăbiei este format din două traverse

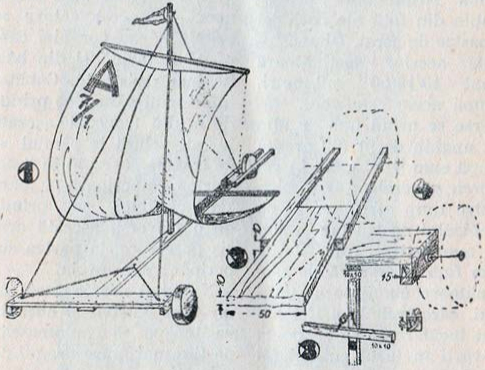

una așezată în lung și alta în lat. Traversele sunt făcute din lemn, cu secțiunea dreptunghiulară 50/10 mm. Traversa longitudinală are o lungime de un metru pe

când traversa transversală are o lungime de numai 30 centimetri.

Nu este numadecât nevoie să păstraţi aceste dimensiuni. Dimensiunile corăbiei le putem alege şi după mărimea materialelor de care dispunem.

Luăm traversa transversală şi fixăm de ea, cu ajutorul cleiului şi a cuielor, două susţinătoare pentru roţile din faţă ale corăbiei noastre de uscat. Dimensiunile acestor susţinătoare sunt 10/15/50 milimetri. După aceia cele două traverse se prind una de alta în unghiu drept (90 grade) după cum se observă în vederea generală a corăbiei. Între timp aţi observat că vehicolul nostru are şi roţi şi anume trei roţi. Roţile din faţă se fixează de susţinătoare cu ajutorul unui cui, care trebuie astfel bătut încât roata să se poată învârti în jurul cuiului, fără frecare.

Pentru a fixa roata din spate, prindem de traversa longitudinală cu ajutorul cuielor şi a cleiului alte două susţinătoare. Şi roata din spate se fixează cu ajutorul unui cui. Pentru a micşora frecarea dintre roată şi corpul corăbiei, putem utiliza foarte bine izolatoare de porţelan care se aşează între roată şi corpul corăbiei, trecându-le prin cui.

Mai avem nevoie şi de catarg. Felul în care se aşează catargul se vede clar depe figură. Dimensiunile sale depind de mărimea materialelor de care dispunem. De acest catarg se prinde pânza corabiei care poate fi făcută şi din hârtie mai rezistentă. Capătul inferior al pânzei se prinde de o altă traversă aşezată în lat, prinsă la rândul ei de traversa aşezată în lung. Partea superioară a pânzei corăbiei se prinde de o traversă aşezată cruciş pe catarg, la partea superioară a acestuia.

Nu aveţi nevoie decât de un vânt potrivit şi corabia va începe să „plutească" de ţi-e mai mare dragul s'o priveşti.

Ionică la târg

— Să-mi dai trei litri de varză.

— Se zice kile, băiatule!

— Ce vorbeşti? Nu se mai zice varză?!

Cea mai bună carte pentru copii

La sfârșitul lunii Septembrie 1948 s'a terminat prima serie a concursului organizat în Uniunea Sovietică pentru cea mai bună carte pentru copii. Juriului care a lucrat sub președinția ministrului Instrucțiunii Voznesenski, i-au fost prezentate un număr de 430 de lucrări aparținând nu numai scriitorilor cunoscuți ci și unui mare număr de scriitori ce apăreau în fața publicului cititor pentru prima oară.

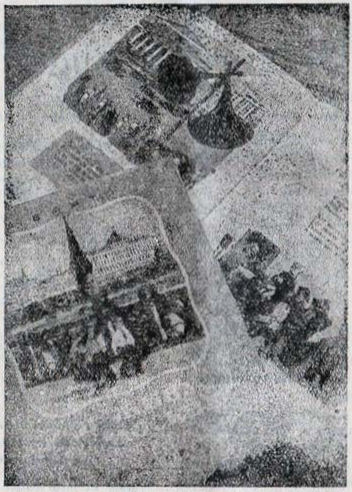

Câteva pagini din cartea „Eu trăesc la Moscova" de *A. Barto*

Primele premii au fost acordate scriitorului A. Barto pentru volumul său de versuri despre Moscova socialistă „Eu trăesc la Moscova" și ilustratorului cărții, pictorul Ermolov. I. Marșak a fost premiat pentru lucrarea „Cartea colorată". Au fost premiate deasemeni cărțile lui

Lev Kassil „Rezistența cea mare" în care se scrie despre copilăria și adolescența unei școlărițe din Moscova și „Servesc Uniunea Sovietică" de Mihalkov.

Cărțile „Micuțul" de I. Cikstanov și „Deasupra hărții Patriei" de Mihailov au fost distinse cu premiul Stalin.

Concursul a fost organizat de către Ministerul Instrucțiunii din Republica Federativă Rusă și de către Editura de Stat pentru copii, iar marea participare de care s'a bucurat, dovedește deplinul succes și marele interes care se poartă în Uniunea Sovietică literaturii pentru copii.

Sfaturi practice

Ingrijirea dinților

Toată lumea știe că dinții trebuesc îngrijiți. Cu toate acestea, mulți oameni din lene sau neglijență, uită să-și spele zilnic dinții cu peria.

Când e mai bine să-i spălăm? Dimineața, după masă, sau seara?

După fiecare mâncare e bine să clătim gura și să spălăm dinții bine cu peria seara, căci dinții se strică mai mult noaptea decât ziua, dacă nu-i spălăm.

Dacă n'avem pastă de dinți, putem întrebuința și săpun. Acesta nu are gust plăcut, dar e mai bun decât durerile pe care ni le vor provoca dinții stricați prin neîngrijire.

Fiecare să ne avem peria noastră, ținută curat, uscată și bine aerisită, într'o cutie sau pahar uscat.

Să nu rupem ața cu dinții, să nu zdrobim cu ei nici alune, sau alte lucruri, cu care putem strica smalțul dinților.

Să nu bem și nici să nu mâncăm alimente prea reci sau prea calde, căci schimbarea bruscă a temperaturii dela cald la rece sau dela rece la cald încă poate provoca crăparea smalțului și adâncirea cariei (stricăciunii) dinților.

Cum se deslipește un timbru

Când deslipim un timbru, întoarcem hârtia în așa fel încât timbrul să fie dedesubt, căci când tragem, se rupe întotdeauna hârtia deasupra.

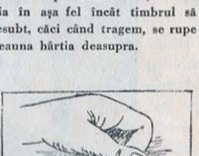

Cum putem deschide capacul unei cutii de tinichea, dacă nu iese

Trecem în jurul cutiei o bucată de sfoară tare și strângem cu un cui sau o cheie. În timp ce strângem, ridicăm capacul.

Dan
Are un ghiozdan,
Brodat cu flori,
In colori.
Cu cătă fală.
Se duce la şcoală
Dan
Cu acest ghiozdan,
In care,
Are:
Un penar,
Un abecedar,
Un burete,
Mai multe caiete
O tăbliţă,
O cănuţă
Şi-o puşculiţă.

Acasă,
Când vine la masă,
Grija lui
Ghiozdanu'n cui!

Dar odată,
Ca niciodată,
Şi l-a uitat
Pe pat!

Un şoricel,
Mititel,
A ieşit,
Pripit,
Dintr'un colţ,
Ronţ, ronţ!...

In cămăruţă
Nicio pisicuţă!
Pe 'ndelete,
Pe perete,
S'a urcat
Până'n pat!...
A ajuns
Şi-a pătruns,
La Dan,
In ghiozdan!...

Aci,
Ce-o fi, o fi!...
Micul fricos
S'a pus pe ros.
Ronţ, ronţ,
Câte un colţ,
Din caiete,
Din burete.
Apoi: chiţ, chiţui,
Chiţ, chiţui,
A fugit la fraţii lui.

Când s'a uitat Dan,
In ghiozdan
Şi-a observat
Ce s'a 'ntâmplat,
S'a dus la mama lui plângând
Şi suspinând
I-a povestit
Ce-a păţit.
— „Un şoricel,
Mititel,
Şi mustăcios
Ţi l-a ros!...
Dece nu-l pui,
In cui,
Acolo sus,
Precum ţi-am spus?"...

NENEA IONEL

Ecluza dela Utvin din Banat

Ecluză este un cuvânt pe care puţini din cititorii noştri ştiu ce însemnează. Dar din cele ce ne povesteşte prietenul nostru Ionică, o să se înţeleagă foarte bine.

„Mi-a spus într'o zi tăticul meu că vom merge cu vaporaşul, dela Timişoara până la Otelec, pe canalul Bega.

Miercuri dimineaţa am plecat din Timişoara. După scurt timp, am ajuns în dreptul satului Utvin. Aici a fost foarte interesant. Vaporul s'a oprit, căci ne găseam în faţa unei porţi de fier. Nu mai văzusem aşa ceva.

— Tăticule, zic eu, nu vom merge mai departe?

— Ba da, Ionică. Dar Bega noastră, ca orişice râu, nu curge mereu la aceeaşi înălţime, ci tot mai jos. Aici ne găsim în faţa a două porţi de fier numite **baraje.** Uită-te bine că vei vedea imediat după asta încă o poartă, ceva mai încolo.

— Da, într'adevăr, la vreo 50 de metri de aici mai văd una şi între ele apa e mult mai joasă. Dar ce rost au?

— Dacă n'ar fi aceste baraje, n'ar putea circula vaporul nostru. Noi ne găsim în faţa unei ecluze. Să observi bine ce se întâmplă acum şi pe urmă am să-ţi explic şi cum sunt alte ecluze şi care este rostul lor. Acum îţi fac un desen, uite:

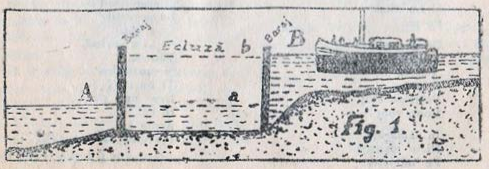

Fig. 1.

Noi ne găsim în faţa barajului B. Acum să observi ce se întâmplă cu noi şi eu îţi voiu explica şi pe schiţa ce-am făcut-o.

— Văd cum curge apa între cele două porţi.

— Exact. Ca să intrăm în acest loc dintre cele două porţi, s'a dat drumul la apă din B, unde ne găsim, ca să se umple locul acesta mai întâi prin nişte găuri mari, numite **ventile**, cari se găsesc pe lângă maluri, în afară de poarta B.

— Dece n'au deschis poarta?

— Păi ştii ce s'ar fi întâmplat?

— Ce?

— Puterea apei, care ar da buzna de-odată, ar prăbuşi poarta şi ne-am prăbuşi şi noi cu vaporaşul nostru.

— Tată, uite cum apa se ridică tot mai sus între cele două porţi.

— Da, imediat o să fie pe aceeaşi linie cu cea pe care plutim noi.

Nu după mult timp, apa din „ecluză" (locul dintre cele două baraje) ajunse la acelaş nivel cu cea din B.

— Ia uite, se deschide poarta!

— Da, acum se poate foarte uşor deschide, căci n'o mai împinge apa, cum o împingea înainte.

Intrarăm cu vaporaşul înlăuntrul camerei (ecluzei) şi se închise din nou poarta după noi. Câţiva oameni depe zidul malului învârteau de nişte roţi dinţate.

— Acum ce se va întâmpla?

— Uite, se dă drumul apei din „camera" în care ne găsim cu vaporaşul, ca să curgă în A şi noi ne

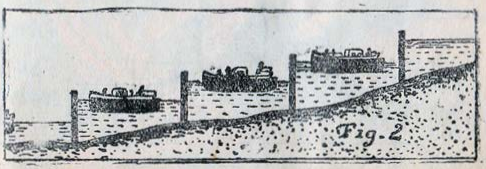

vom lăsa tot mai jos cu vaporaşul.

— Atunci noi n'o să mai putem pluti. Ne închide aici?

— Nu. Apa va fi lăsată să curgă numai până va ajunge la nivelul celei din A.

— Şi atunci?

— Atunci se va deschide poarta A şi vom pleca mai departe.

— Dar când ne vom întoarce, cum vom face?

— Când ne vom întoarce? Dacă eşti băiat deştept, zise tata, uitându-te la figura ce ţi-am desenat-o, ai putea singur să explici.

Eu m'am uitat puţin pe schiţă, încurcat. Dar imediat am înţeles.

— Venim până la poarta A. Intrăm cu vaporaşul şi se închide poarta după noi. Se dă drumul la apă până la linia „b" din B, apoi se deschide poarta B şi continuăm drumul până la Timişoara.

— Bravo. Ai înţeles. Acum ştii ce rost au ecluzele?

— Da, ca să poată pluti vasele pe rând, dela o înălţime mai mare la alta mai mică.

— Bine ai spus. Numai că ele pot pluti şi la deal tot aşa de bine ca la vale.

Uite, în figura 2-a poţi observa mai multe ecluze, pentru râurile sau canalurile cari străbat un teren dela o înălţime mult mai mare decât cea de aici dela Utvin, iar în fig. 3-a, când un canal ca cel dela Gotha în Suedia, cu vreo 65 de ecluze, străbate o înălţime, ca o scară dublă pe care urcăm şi pe urmă coborîm. Aici, apa pentru ecluza cea mai înaltă curge dintr'un lac mare. (Cum se vede în fig. 3).

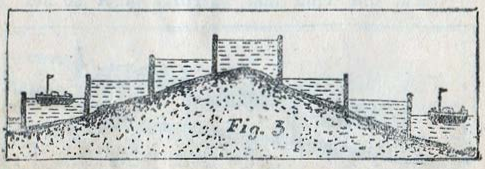
Fig. 3.

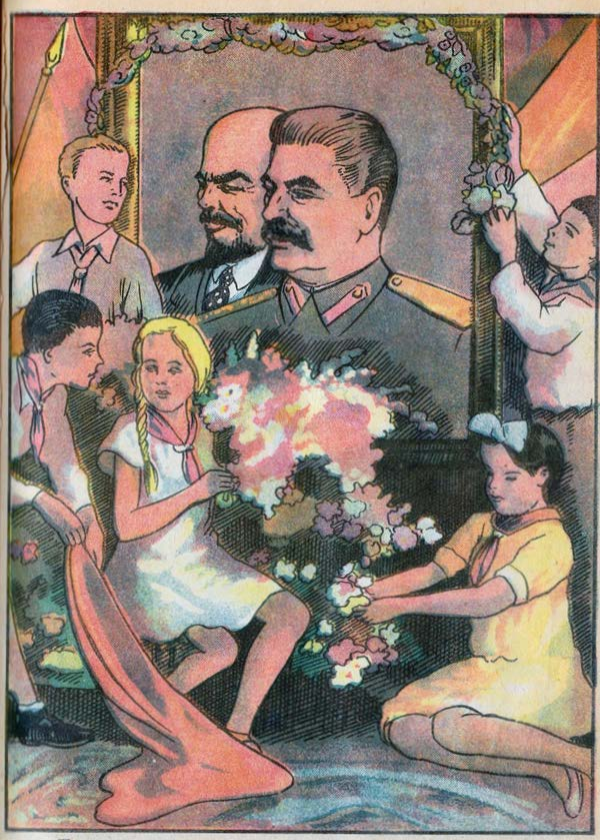

DE 7 NOEMVRIE, COPIII DIN UNIUNEA SOVIETICĂ, SE PREGĂTESC PENTRU A SĂRBĂTORI ANIVERSAREA MAREI REVOLUȚII

JOCURI

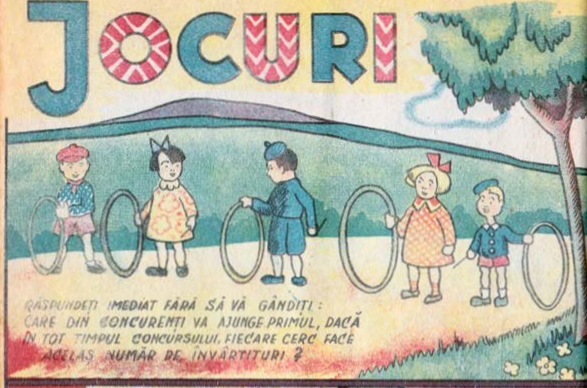

RĂSPUNDEȚI IMEDIAT FĂRĂ SĂ VĂ GÂNDIȚI: CARE DIN CONCURENȚI VA AJUNGE PRIMUL, DACĂ ÎN TOT TIMPUL CONCURSULUI, FIECARE CERC FACE ACELAȘ NUMĂR DE ÎNVÂRTITURI ?

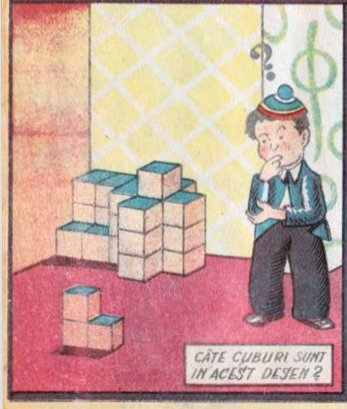

CÂTE CUBURI SUNT ÎN ACEST DESEN ?

UNDE ESTE IEPURELE ?

GLUME...

-NU-I NEVOIE SĂ FUGIM DUPĂ EL. PĂMÂNTUL E ROTUND. VA AJUNGE AICI PE PARTEA CEALALTĂ.

-TATĂ! - DECE NU M'AI ASCULTAT? ȘTII CĂ LA PRIMĂVARĂ RUGĂMINTE. NU FACE ȘI EU CONTRARIUL.
LICĂ: - BINE, TĂTICULE, NU VREAU BANI PENTRU BOMBOANE.

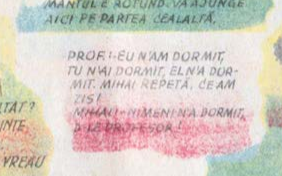
PROF.: - EU N'AM DORMIT, TU N'AI DORMIT, EL N'A DORMIT. MIHAI, REPETĂ, CE AM ZIS!
MIHAI: - NIMENI N'A DORMIT, D-LE PROFESOR!

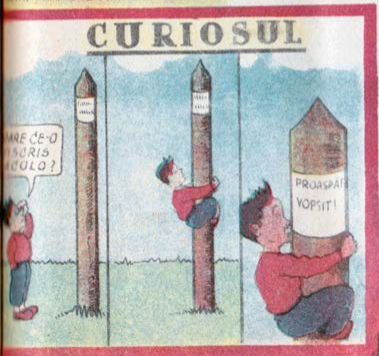
CURIOSUL
CARE ȚE-O MÂNDRIS GÂTUL?
PROASPĂT VOPSIT!

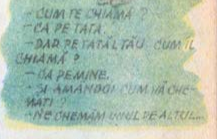
- CUM TE CHIAMĂ ?
- CA PE TATA.
- DAR PE TATĂL TĂU CUM ÎL CHIAMĂ ?
- CA PE MINE.
- ȘI AMÂNDOI CUM VĂ CHEAMĂ ?
- NE CHEMĂM UNUL PE ALTUL...

- POȚI SĂ-MI SPUI UN LUCRU CARE NU ÎNGHEAȚĂ ÎN APA FIERBINTE, PROFESORE?

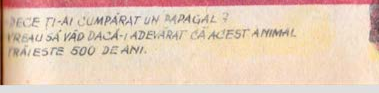
DECE ȚI-AI CUMPĂRAT UN PAPAGAL ?
VREAU SĂ VĂD DACĂ-I ADEVĂRAT CĂ ACEST ANIMAL TRĂIEȘTE 500 DE ANI.

PROFESORUL ACELUIA ÎNTREABĂ
ÎNVĂȚĂTORUL
PROFESORUL ÎNTREABĂ PE ACELA CU CARE VORBEȘTE
ACELA CU CARE VORBEȘTE ÎNTREABĂ

Știați că...?

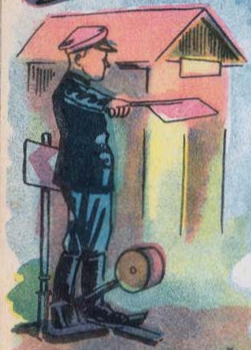

...ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ EXISTĂ CĂI FERATE PENTRU COPII. TOT PERSONALUL ACESTOR CĂI FERATE ESTE FORMAT EXCLUSIV DIN COPII DE LA VÂRSTA DE 10 - 15 ANI. DESENUL DE GUS REPREZINTĂ UN COPIL ACĂR

...ORGANIZAȚIILE DE PIONERI DIN U.R.S.S. CUPRIND APROXIMATIV 37 MILIOANE DE COPII, BĂIEȚI ȘI FETE.

...CEA DINTÂI BICICLETĂ A FOST INVENTATĂ ÎN ANUL 1817 DE FRANCEZUL DRAIS. TOT EL A INVENTAT ȘI „DREZINA" DE PE LINIA FERATĂ, CARE DREZINĂ ÎI POARTĂ NUMELE. ABIA ÎN ANUL 1854 FISCHER A INVENTAT PEDALA BICICLETEI.

BUSOLA A FOST INVENTATĂ ACUM 5000 DE ANI DE CĂTRE CHINEZI. ÎN EUROPA A FOST CUNOSCUTĂ ABIA ÎN SEC. XII-LEA

...CELE DINTÂI PLICURI DE SCRISORI AU FOST FĂCUTE ÎN ANUL 1830 DE CĂTRE UN LIBRAR, ANUME BREWER, IAR ÎN ANUL 1845, UN ANUME HILL, CONSTRUI CEA DINTÂI MAȘINĂ DE FABRICAT PLICURILE.

...COPACUL CEL MAI MARE DIN LUME ESTE BOABABUL DIN AFRICA. EL ARE 40 m. ÎNĂLȚIME, CIRCONFERINȚA TRUNCHIULUI 30 m. ȘI TRĂIEȘTE DE LA 6-7000 ANI.

Puişorul neascultător

de **Maia Radovan**

— Cioc, cioc! bătu puişorul în găoacea oului.
—Deschideţi. Vreau să ies afară!
Dar bătrâna cloşcă îi răspunse:
— Clonc, clonc, dacă eşti puternic sparge singur coaja, iar dacă nu mai aşteaptă.
Puişorul se svârcoli nerăbdător.
— Vreau să ies, vreau să ies, nu fiţi răi cu mine! — şi

El privi mirat în jurul lui şi fiindcă era năstrusnic din fire, ieşi de sub aripa cloştei şi ciripi întrebător.
— Unde sunt? Unde sunt?
Dar cloşca îl ciupi de moţ şi-l împinse sub aripă.
— Stai cuminte, vrei să răceşti?
—Dacă te-ai grăbit să vii mai repede pe lume, ai răbdare acuma şi aşteaptă-ţi fraţiorii!
Puişorul se minună.

disperat izbi atât de tare învelişul căsuţei mici şi albe, care-l ţinea prizonier, încât pereţii crăpară şi deodată un moţ mic şi galben se arătă afară. Cloşca ridică o aripă şi-l admiră cu mândrie. Puişorul avea un cioculeţ roz, fraged, picioruşe mici, golaşe şi un moţ galben în creştetul capului.

— Voiu avea fraţiori? Ce bine-mi pare, o să am cu cine să mă joc!
— Bine, dar acum dormi! îl povăţui ea.
Puişorului nu-i ardea de somn, dar nu îndrăzni să n'o asculte. A doua zi, încă cinci puişori îşi scoaseră cioculeţele de sub aripa cloştei şi în cursul celei de a treia

zi, ultimii ieşiră, din găoacea oului. Afară se făcuse cald şi frumos şi cloşca îşi scoase puii în grădină.

Cloanc, cloanc, cloanc! îi chema dânsa. Veniţi să vedeţi ce lucruri bune am să vă găsesc! Şi cloşca începu să scormonească pământul. Un viermişor gras şi alb apăru între ghiarele ei.

— Ce e asta? ce e asta? strigară în cor puişorii.

— Gustaţi şi vedeţi! îi îmbie dânsa. Şi cât ai bate din palme, viermişorul se făcu nevăzut în cioculeţele mici care se repeziră asupra lui.

— Ce bun e, ce bun e! strigară ei.

Numai unul mai micuţ începu să plângă.

— Mie nu mi-a rămas nimic, mie nu mi-a rămas nimic!

— Vino 'ncoace, nu mai plânge! îl mângâie mama. Celălalt viermişor va fi numai al tău.

Şi ea începu să scormonească din nou pământul. In acest timp puişorul moţat, acel care se grăbise să vină primul pe lume se îndepărtă de ceilalţi.

— Cloanc, cloanc! îl chemă cloşca. Un 'te duci? Vrei să te mănânce moţanul sau uliul?

Puişorul înfricoşat, îşi strunţ picioruşele şi veni repede. la dânsa.

Dar peste o clipă uită povaţa şi se îndepărtă din nou. Ajunse la gardul ce împrejmuia ograda.

— Dar ce e aici? ciripi el mirat.

O gaură mare, atâta cât ar fi ajuns să treacă doi puişori ca dânsul, se deschidea în faţa lui.

— Ce să fie dincolo? se întrebă el curios. Cine ştie ce împărăţie minunată! Şi poate sunt atâtea bunătăţi şi atâţia viermişori, cât nu poate scormoni mama într'o zi întreagă. Ce-ar fi să mă duc acolo?

Cu teamă, puişorul îşi vârâ ciocul apoi capul şi în sfârşit tot trupuşorul prin gaura din uluc. Atunci încremeni de uimire. In faţa lui se întindea o câmpie atât de mare şi de galbenă, încât puişorul închise ochişorii de ameţeală.

— Unde mă aflu? ciripi el. Şi brusc prinzând curaj, făcu doi paşi prin praful care acoperea străduţa. Dar deodată sări înapoi. O javră groaznică şi neagră ca smoala se repezi la el, lătrând ameninţător.

— Pui, pui! ajutor! strigă

puișorul și vru să intre în gaură dar n'o mai găsi. Speriat, fugi dealungul gardului. Javra se luă după dânsul. Puișorul văzu cum în fața lui colții rânjeau și o peșteră înfiorătoare, neagră, încerca să-l înghită.

— Ajutor! ajutor! mai repetă din răsputeri.

— Azor! nea, se auzi o voce. Și puișorului nu-i veni să-și creadă ochilor. Din câteva

sărituri câinele se făcu nevăzut.

— Am scăpat? se întrebă el uimit. Apoi fericit, răsuflă. Acuma voi putea să mă înapoiez, mai ciripi el și începu să caute mai liniștit gaura pe unde intrase.

— Unde o fi? Cine mi-a închis portița? și începu să plângă căci n'o mai găsea.

— Piu, piu, piu! arătați-mi unde-i portița se ruga dânsul. Atunci privind în juru-i văzu un cocoș tanțoș. Uite-l pe nenea!

El o să-mi vină în ajutor. Și cu pași repezi se îndreptă spre dânsul. Dar n'apucă să străbată nici jumătate de cale și o dihanie uriașe se năpusti, într'un vârtej de praf, drept asupra-i, orbindu-l. Un sgomot puternic îl asurzi și când deschise ochii, monstrul care fusese un camion, trecuse pe lângă dânsul acoperindu-l într'un cojoc de praf.

Amețit se scutură și vru să-și continue drumul, dar în fața lui nu mai era nici urmă de cocoș. Pasă-mi-te, acesta speriat o luase la fugă. Trist, puișorul începu să plângă!

— Cip, cip, cip, vreau acasă! Dar nimeni nu-l auzea și nimeni nu-i venea în ajutor.

Atunci puișorul trecu ulița și ajunse pe un maidan părăsit, plin de gunoaie. Câteva găini scormoneau pământul și pe semne găseau lucruri foarte gustoase, căci erau vesele și cotcodăceau mulțumite.

Puișorul se apropie de ele:

— Ajutați-mă să mă întorc acasă, începu dânsul, plângând. Mi-e foame și mi-e frică singur!

O găină roșcată îl privi mirată, dar alteia i se făcu milă de dânsul.

— Uite, mănâncă viermișorul ăsta și n'o să-ți mai fie foame.

Puișorul înghiți cu lăcomie prada.

— Acum, scormonește aici! îl învață găina. Ai să găsești multe lucruri bune.

— Vreau acasă! se tângui din nou puișorul.

— Nu știu al cui ești, îi răspunse găina, și apoi n'am vreme de pierdut cu tine. Mănâncă și fii mulțumit că nu te ciupesc!

Puișorul își înghiți lacrimile și începu să caute și el viermișori.

Dar deodată o zarvă se produse.

Un curcan întârâtat, dete buzna peste găini și într'o clipă le risipi în toate părțile. Puișorul o luă și el la sănătoasa, îngrozit, și din nou se pomeni în mijlocul străzii. Aici începu să plângă cu lacrimi amare!

— Cip, cip, cip, cip, vreau acasă.

Atunci se înfăptui minunea. De după colțul uliței apăru, legănându-se cloșca. Părea tare îngrijorată.

— Cloanc, cloanc! Unde ești pui neastâmpărat?

Cloșca mergea înainte și puișorul fugea, fugea după. ea. Era tare speriat și inimioara îi bătea tare ca un ceasornic. Mult s'au bucurat frățiorii puișorului când l-au văzut. Și puiul s'a așezat și le-a povestit toate pățaniile lui.

— Vezi, dacă nu ești cuminte și vrei să faci pe viteazul? Ai avut mare noroc că ai scăpat de data asta, dar vai de tine dacă vei mai încerca vreodată s'o pornești singur în lume.

Puișorul obosit cum era, nici n'o auzi și adormi sub aripa ei ocrotitoare.

O fetiță salvează steagul pionerilor

Era în anul 1941. Cotropitorii germani pătrunseseră în orașul Dobruy din Bielorusia.

— Nemții! Au venit nemții!

Ingroziți, locuitorii se ascundeau care pe unde puteau. Dar pionera Maria Golofaeva nu se ascunse, când îi văzu pe nemți. Ea se simți ca apucată de un vârtej, când își aduse aminte că la „Clubul Pionierilor" a rămas steagul organizației. Steagul organizației! Ar putea să cadă în mâinile dușmanului — Cum să-l salveze? Infruntând primejdia, Maria se furișează spre club și intră înăuntru. Înșfacă repede steagul, îl vârâ în sân și, căutând speriată în jur, se repede glonț spre casă. Ajungând acasă, fetița respiră ușurată.

— Ascunde-l repede îi spune tatăl, când vede steagul. Mama îi face semn cu capul. In stradă se aud pași repezi. Unde să ascundă steagul? Maria rotește privirile în jur și vede o pereche de pâslari.

— A! Uite aici! — și vârâ îndată steagul într'un pâslar. Apoi îl pune pe sobă. Ea se uită spre ușă și așteaptă.

— Vor veni sau nu vor veni? Nu! Au trecut pe lângă casă.

In aceeași noapte, steagul fu îngropat în pământ. Hitleriștii făceau des percheziții prin case. Căutau arme, manifeste, cercetau actele oamenilor

Intr'o zi intrară și în casa Mariei Golofaeva. Maria era singură. Banditii cercetară casa, răscoliră și curtea, dar

din fericire nu dădură de steag. Când tatăl veni acasă, Maria îi povesti de percheziția făcută de hitleriști. Hotărâră să ascundă steagul în altă parte. Scoaseră un chirpici din zidul casei, și tencuiră steagul înăuntru.

Când orașul fu eliberat de unitățile Armatei Roșii, muncitorul Iulian Golofaev, erou al muncii și fiica sa pionieră din organizația școalei Nr. 2, se duseră la Comitetul Județean al Partidului cu steagul desfăcut.

Când Comitetul Central al Comsomolului află de această faptă eroică, pionera Maria Golofaeva fu decorată printr'un ucaz special.

A. Gușev

Pionerii distribuitori de cărți

Pe ulița satului trece o fetiță. Sub braț și în mâini are o mulțime de cărți.

Ea intră în prima casă, apoi în a doua, în a treia și așa mai departe. Când iese din ultima casă, nu mai are nici-o carte. Le-a lăsat pe toate în casele pe care le-a vizitat.

Cine e această fetiță?

E Albina Zaițeva, pioneră distribuitoare de cărți, o elevă în clasa VII-a din regiunea Moscovei.

Ca ea mai sunt și altele, prietenele ei, Galina Fadeeva Nina Afinoghenova și Galina Tatrikeeva sunt și ele distribuitoare de cărți.

Ele pot fi întâlnite ades pe ulița satului, cu un teanc de cărți la subsoară. Duc cărți acasă la colhoznicii care din diferite pricini nu se pot duce la bibliotecă.

Pionerii care disiribue cărți, citesc mult. Ei trebue să fie citiți pentrucă colhoznicii le cer adeseori sfaturi asupra cărților pe care vor să le citească.

Distribuitorii de cărți știu întotdeauna ce cărți noi au intrat în bibliotecă, când se face citirea cu glas tare a operelor scriitorilor încununați cu premiile staliniste sau în ce zi e fixată conferința cititorilor și-i anunță pe colhoznici.

E bună ciocolata?

În secția de cofetărie a unui magazin pentru copii din orașul Podolsk (URSS)

Cum putem face mamei noastre un toc pentru metrul de panglică

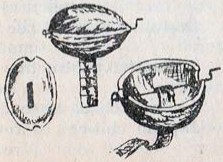

Luăm o nucă, o desfacem frumos în două și dintr'o bucată de sârmă facem o osia pe care o fixăm într'una din jumătățile de coajă. Coaja o găurim, trecem prin ea metrul și îl fixăm pe sârmă. Învârtind osia, metrul se va aduna pe osie. Lipim cele două coji de nucă și metrul de panglică rămâne înăuntru, lăsând afară numai capătul lui liber. Întoarcem osia în sens invers și metrul se desface în afară.

LELICA și ABECEDARUL

Scenetă de Emil Florescu

Persoanele: Lelica, o fată de 8 ani.
Abecedarul, care stă într'o parte a camerei. Mai multe jucării care stau de altă parte. O păpuşe şi un „Licurici".

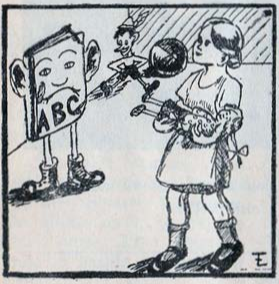

Lelica: (cu o hârtie în mână pe care sunt trecute notele de sfârşit de an veselă):

Ah, ce bine-mi pare
Că anul şcolar s'a sfârşit.
Şi-acum cu vacanţa cea [mare
Timpul de joc mi-a sosit.
(Ia păpuşa în braţe)
De azi, păpuşica mea [scumpă
Ţi-oi face din nou [cămăşuţe
Ţi-oi pune în păr [floricele
Pe corp primeşti haine [drăguţe;
Apoi ne-om juca şi cu [mingea
Prin curte, pe câmp... ia [priveşte!
Şi lumea întreagă e-a [noastră
Nimica deacum nu ne [opreşte!

Abecedarul (sfios):
Pe mine cu voi nu mă [luaţi?

Lelica (cu dispreţ):
Cum spui? Ha-ha-ha! [Caraghios eşti!
Nu-ţi vezi filele roase şi [rupte?
Din nou vrei să ne [plictiseşti?
Destul mi-ai făcut zile — [amare
Şi-am stat pentru tine la [colţ
Acum te las să te roadă
Jupânii chit-chiţ şi ronţ- [ronţ.

Abecedarul (Jignit);
Aşa? Acum sunt bun
[pentru şoareci
Acum sunt bun de-
[aruncat?
Am filele rupte, murdare
Şi bun de-asvârlit pe sub
[pat?
M'alungi ca pe-un lucru
[netrebnic,
Nu-ţi mai aduc vreun
[folos?
Acum ţi-e ruşine cu mine
Că sunt aşa rupt şi soios?
Uitat-ai tu dragă Lelică,
Dece am ajuns în aşa
[stare?
Uitat-ai cum din zori
[până 'n noapte
Te-am învăţat făr'
[încetare?
Cu mâna-ţi tremurătoare
Nu ştiai să scri nici „i"
Şi-acum din „Licurici"
Câte lucruri poţi citi!...

Revista „Licurici"
(dintr'un colţ):
Adevărat, dragă fetiţă,
Eşti nerecunoscătoare
După ce ţi-a deschis
[mintea
Nu-i mai dai nici-o
[valoare?
Cum doreai, când
[bunicuţa
Iţi citea basme şi poezii
Şi 'ntâmplări din
[„Licurici"
Să-ajungi singur'a citi!
Ai uitat?...

Lelica (cu părere de rău)
Nu, nu!...
(Ascuzându-şi faţa)
[Ce ruşine!
(către Abecedar)
Dreptate ai zău, că mă
[certi...
Te iau împreună cu
[mine!...
Acum te sărut şi...
[mă ierţi?...

In munţi

Intr'o excursie în munţi, profesorul se opreşte şi spune elevilor:

— Prin locurile acestea, înainte vreme era apă.

— Şi peşti, d-le profesor? — întreabă Găgăuţă.

— Desigur! Şi încă peşti mari!

— Dar erau şi peşti mici, d-le profesor.

— De unde ştii tu, Găgăuţă?

— Fiindcă . . . am văzut o cutie de sardele.

Să ne construim un microscop

Pentru a construi un microscop trebue să ne procurăm următoarele materale:

2 lentile concave, hârtie groasă cartonată şi clei bun.

Căutaţi un băţ rotund fără noduri şi cu suprafaţa netedă cu un diametru ca al lentilelor şi de lungime de 20 cm. Tăiaţi din hârtie două coli late de 10 cm. şi lungi de 30—35 cm. Ungeţi coala de hârtie cu clei pe o singură parte şi înfăşuraţi-o cu partea curată pe băţ (partea cu clei în exterior). Pentru a avea suprafaţa netedă rulaţi cu mâna, băţul pe masă: Pe urmă (după ce cleiul de pe suprafaţă s'a uscat) procedăm la fel cu a doua coală de hârtie, fără a scoate de pe băţ prima.

După uscarea lor complectă, scoateţi tuburile de pe băţ. Vopsim interiorul celor 2 tuburi în negru.

După această operaţie, tăiem din tubul cu diametrul mai mic (interior) o bucată de 3 cm., una de 4 cm., una de 1 cm. şi 4 de 3 mm. pe cari le denumim inele.

Astfel în inelul de 1 cm. întroducem lentila şi o fixăm cu ajutorul altor inele de hârtie.

Inelul de 1 cm. astfel confecţionat îl întroducem în tubul mare (de 9 cm.) la

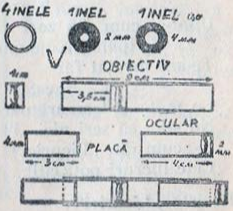

o distanţă de 3,5 cm. de capăt. — Obiectivul este gata.

— Luăm inelul de 4 cm. şi la un capăt fixăm cealaltă lentilă — ocular — pe care o fixăm la fel ca şi prima. Pe ocular lipim un disc de carton cu un orifi-

ciu de 2—2,5 mm. diametru.

In ultimul inel de 3 cm punem la fel un disc de carton cu un orificiu de 3—4 mm., iar la celălalt capăt un disc din peliculă de fibră spălată.

Montaţi piesele componente după cum este arătat în figură.

O problemă cu foarfecele

In desenul din faţă avem trei figuri geometrice.

Să vedem dacă sunteţi ingenioşi şi veţi rezolva următoarele 3 probleme:

Prima figură trebue transformată prin două tăieturi într'un triunghiu echilateral.

Figura 2-a trebue transformată prin patru tăieturi într'un pătrat.

Figura 3-a trebuie transformată prin două tăieturi într'un paralelogram.

Condiţia care se cere a fi respectată, este ca nici o părticică din figurile date să nu se piardă.

Sfătuim pe copii să confecţioneze figurile din hârtie sau carton şi pe urmă să încerce a le rezolva.

O glumă

Lăcomie

— Mămico, de ce-i dai lui Ionel mai multă prăjitură ca mie?

— Pentrucă el e cu 3 ani mai mare ca tine!

— Tocmai d'asta ar trebui să-i dai mai puţină, căci el a mâncat 3 ani mai mult ca mine!

Clubul Copiilor

In centrul orașului Timișoara — în Piața Unirii — se află clubul copiilor „Vasile Roaită". Acest club a fost înființat în luna Martie a anului trecut de ziarul „Luptătorul Bănățean". Cum s'a ajuns la înființarea unui club pentru cei mici și încă de către un ziar? Ei bine, dragi copii, pentru a răspunde la întrebarea aceasta, trebuie să ne întoarcem cu 2 ani în urmă, în luna Martie 1947. In ziua de 6 Martie „Luptătorul Bănățean" scoate un supliment săptămânal ilustrat cu o pagină pentru copii.

Era micuță această pagină și neîncăpătoare pentru numeroasele colaborări venite dela copiii din toate colțurile Banatului: poezioare, povestiri, ghicitori și jocuri; așa că în curând au apărut două pagini pentru copii, apoi trei și în cele din urmă ...tot suplimentul ilustrat de patru pagini s'a transformat în supliment pentru copii! Intre timp, „Luptătorul Bănățean" își mărește numărul prietenilor printre cei mici; prin sălile redacției te puteai totdeauna întâlni cu câte un „cititor al suplimentului copii pentru copii" care se interesa de tov. Pipăruș sau de alt redactor!

Se formează „Ansamblul Copiilor"

Suntem în luna Ianuarie 1948. „Luptătorul Bănățean" se pregătește pentru a sărbători 1000 de numere apărute. Și atunci, un copil veni cu o propunere: „să ne arătăm și noi, cei mici, dragostea noastră pentru „Luptătorul Bănățean" cu o mică serbare, după puterile noastre". In supliment apare un anunț și în curând „ansamblul" e format: are 30 de copii de toate vârstele. Programul va fi compus din cântece — în primul rând „Marșul Luptătorului Bănățean" — dansuri, poezii și... un mic discurs!

Serbarea reușește de mi-

nune şi succesul copiilor e mare.

„Luptătorul Bănăţean" hotăreşte să repete spectacolul la Reşiţa şi „Ansamblul copiilor" are ocazia să facă o călătorie în „cetatea oţelului" unde copiii sunt deasemeni primiţi cu multă căldură. După aceste serbări reuşite copiii cer să se păstreze „ansamblul" care să pregătească o nouă serbare.

Despre „campionatul desculţ"

Am ajuns până la înfiinţarea clubului şi am uitat să vorbesc, dragi copii, despre o altă realizare frumoasă a „Luptătorului Bănăţean" pentru cei mici: organizarea primului campionat desculţ de foot-ball din ţară. Peste 600 copii încadraţi în 42 echipe luptă pentru titlul de „campion desculţ pe anul 1947".

Dacă băieţii au avut ocazia să joace foot-ball din grija „Luptătorului Bănăţean", apoi şi fetele au drept la un campionat: de wolley-ball sau cel puţin de ping-pong! Alţi copii, prea mici pentru a juca foot-ball sau alt joc, cereau şi ei „Luptătorului" ceva: să aibe un loc unde să se poată juca unii cu alţii diferite jocuri de societate instructive. Iată atâtea motive pentru înfiinţarea clubului. Şi în ziua de 21 Martie 1948 — prima zi de primăvară — ia naştere clubul copiilor, botezat încă la deschidere „Vasile Roaită", după numeie tânărului erou ceferist dela Griviţa.

Tot mai mulţi copii vin la club...

Astfel că în curând clubul are peste 300 membri. Tot din grija „Luptătorului" se aduc filme sovietice pentru copii care sunt prezentate la club; copiii sunt duşi la expoziţii, la filme pentru cei mici şi în excursii. Din 7 zile, numai 4 sunt pentru jocuri iar celelalte pentru învăţătură. In timpul verii se organizează grupe de învăţătură care se află în întrecere permanentă. Dacă intri în club, vei vedea toţi pereţii împodobiţi cu ziare de perete. Copiii ştiu să-şi îngrijească clubul lor drag.

...Şi ei nu uită niciodată că toate acestea le datorează ziarului „Luptătorul Bănăţean", De-aceia un membru al clubului a compus o poezie care începe aşa:

„Luptătorul" ne iubeşte
Căci suntem copiii lui...

O lecție de fizică în tramvai

Zilnic, mii de elevi călătoresc cu tramvaiul, dar desigur puțini sunt aceia cari își închipuie că o călătorie obișnuită poate fi transformată într'o excursie științifică, folositoare și interesantă.

Să facem dragi copii, o asemenea excursie. Să ne începem observațiile chiar acuma când așteptăm tramvaiul în stație.

Desigur știți cu toții că toate aparatele electrice ca: fierul de călcat, reșoul și altele, sunt legate la o priză de curent, prin două fire.

Trolleibusul are și el două fire.

La tramvai avem numai un fir.

Dece?

La o asemenea întrebare nu e greu să răspunzi și fiecare dintre voi care se interesează câtuși de puțin de electricitate, va găsi fără greutate al doilea fir: șinele. Intre altele, dacă veți avea ocazia să treceți pe lângă o stație unde se repară o linie de tramvai, veți observa că de șine sunt prinse cabluri groase de aramă care conduc curentul la uzină.

Voi desigur că ați văzut că pe căile ferate, la anumite distanțe șinele nu sunt sudate ci au o mică deschizătură între ele. Aceasta este necesar pentru ca șinele să poate să se întindă și să se comprime la schimbările de temperatură. Fără deschizătură, șinele, vara se întind și prin aceasta îndoaie linia, care devine astfel impracticabilă. In schimb șinele de tramvai sunt strâns unite. Incercați să explicați dece nu există teama că la căldură, șinele s'ar întinde și prin aceasta ar strica linia de tramvai. Gândindu-ne puțin; nu e greu de găsit răspunsul: șinele liniilor ferate stau în aer liber, pe când cele de tramvai sunt băgate în pământ. In primul caz, — ele nu se încălzesc așa de repede, iar în al doilea caz, — dau din căldura lor și pământului dimprejurul lor.

Iată că a sosit vagonul în care vă veți urca. Când ați intrat, nu uitați să vă țineți de curea: imediat ce vagonul se pune în mișcare, o forță nevăzută vă împinge: înainte sau înapoi? Ce fel de forță este aceasta?

Vagonul se apropie de stație. Pasagerii nerăbdători caută să deschidă ușa din față... Dacă aceasta se întâmplă iarna, vatmanul va spune supărat:

— Cetățeni, închideți ușa!

Insă vara acelaș vatman

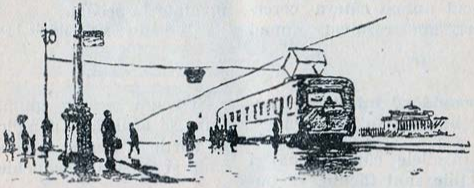

Amintindu-vă de fizică, veți răspunde foarte ușor la toate aceste întrebări. Când vagonul pornește, forța de inerție vă împinge înapoi. Prin frânare, forța de inerție vă obligă să vă mișcați înainte.

Dar iată că vagonul a curbat brusc. Pasagerii s'au aplecat într'o parte. Ce fel de forță acționează în aceasta împrejurare: tot aceia dinainte sau alta?

La curbă acționează forța centrifugă. Insă la urma urmei și această forță se naște din aceiași inerție.

sever, va arăta complectă indiferență față de ușa deschisă. Desigur că nu în caracterul vatmanului trebuie căutat motivul, ci în fizică!

Iarna, aerul din cauza respirației pasagerilor, ieșind din vagon și lovindu-se de sticla rece, se umezește și acoperă geamurile. Vatmanului îi vine greu să se uite prin geam și deaceia este el supărat.

Știți decе se curăță șinele de tramvai de frunzele căzute din pomi?

Foarte simplu: frunzele, căzute pe șine și strivite, sunt ca și o unsoare: împiedică frecarea între roți și șine.

Iată că vatmanul a oprit la stația dorită de voi. Excursia s'a terminat. Noi am făcut numai câteva cercetări, am rezolvat numai câteva probleme interesante.

Dar fel de fel de probleme ni se deschid la fiecare pas. Ca să le găsim trebuie să fim numai atenți la totul dimprejur, și ca să le rezolvăm, — trebuie să știm să aplicăm în practică cele învățate la școală.

(Traducere din rusește de Losy)

Scamatorii interesante cu hârtie și o foarfecă.

In zilele când plouă și lecțiile sunt făcute, vă puteți distra în felul următor:

Se lipesc capetele unei panglici de hârtie îndoite așa cum se vede în figurile 1 și 2. Dacă tăiem inelul astfel obținut dealungul mijlocului său (linia punctată) obținem două inele prinse între ele (figura 3).

O panglică de hârtie îndoită numai pe jumătate, căreia i s'au lipit capetele (figura 4) se taie dealungul mijlocului ei și se obține un inel mare cu un diametru de două ori mai mare decât inelul dela care s'a pornit.

Și acum încă o glumă. Cum se aruncă o panglică de hârtie în așa fel ca ea să cadă și să stea pe muchie?

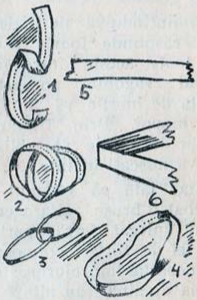

Foarte simplu. Se îndoaie panglica în două în așa fel ca ea să formeze litera V. (figura 5 și 6).

Iluzii OPTICE

1. DUNGILE ALBE PARCĂ SE ÎMPREUNEAZĂ ȘI SE ÎNDEPĂRTEAZĂ. CARE ESTE ADEVĂRUL ?

2. DUNGILE ZEBREI SUNT SAU NU PARALELE ?

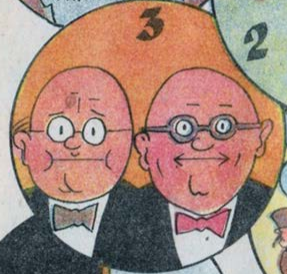

3. CARE DIN CEI DOI ARE GURA MAI MARE ?

4. CARE DIN CELE DOUĂ MINGI INTERIOARE ESTE MAI MARE, CEA ROȘIE SAU CEA NEAGRĂ ?

5. CARE DIN CEI DOI ESTE MAI GRAS ?

IONICĂ și GÂȘTELE

CADOURI

Pentru TĂTICU

FIG. 1.

FIG. 2.

FIG. 3.

FIG. 4.

FIG. 5.

Conform Fig. 1 confecționăm din carton o cutiuță. Apoi tăiem 12 tăbliițe pentru lunile anului, 7 pentru zilele săptămânii și 31 pentru numerotarea zilelor lunii (Conform dimensiunilor din fig. 2, 3 și 4), ce scris se vor întrebuința literele de tipar. După aceia, tăbliițele se vor introduce în cutie.

Pentru MĂMICA

CIUPERCĂ PENTRU ACE

Tăiem dintr'o stofă albă și roșie două cercuri egale și le coasem împreună lăsând o mică deschizătură liberă prin care introducem vată. După ce i-am dat forma care se vede în desen, închidem cusutura. Trunchiul ciupercii se face dintr'un tub de lemn sau carton pe care îl îmbrăcăm cu o bucată de stofă în formă pătrată, apoi îl coasem de capul ciupercii. Piciorul ciupercii îl facem dintr'o bucată de lemn pătrat vopsit, de care fixăm cu cleiu trunchiul ciupercii.

Pentru FRĂȚIORUL MAI MIC

UN TREN DIN CUTII DE CHIBRITURI

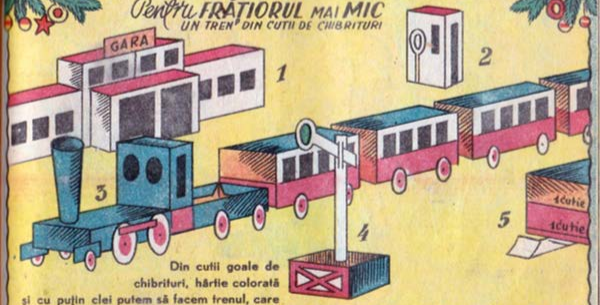

Din cutii goale de chibrituri, hârtie colorată și cu puțin cleiu putem să facem trenul, care se vede în desen. Cutiile vor fi îmbrăcate cu hârtie colorată, după ce mai întâi au fost lipite (două). Ușile și ferestrele le tăiați din hârtie neagră și le lipiți de cutii. La fel se face: gara (1), cantonul (2), trenul (3), semaforul (4), iar fig. 5, arată cum se prind vagoanele.

Rochii pentru PĂPUȘI

Iată și un joc pentru fetițe care îndrăgesc păpuși. Tăiați păpușa și rochiile, jocul este gata. Păpușa are haine pentru joc. (1) pentru bucătărie, (2) pentru plimbare, (3) și un costum național. Sunteți siguri că fiecare cititoare va desemna și alte rochițe pentru această păpușică simpatică.

Ce face ȚĂNDĂRICĂ vara...

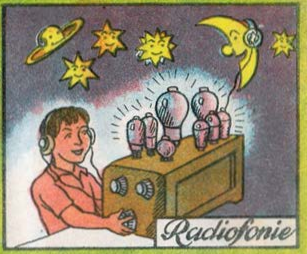

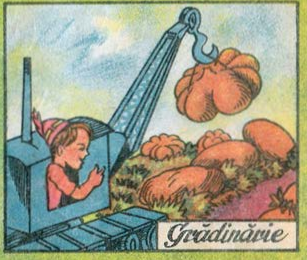

fotoliu din carton
Faceți-vă singuri JUCĂRI
HORĂ DIN HÂRTIE COLORATĂ
SĂGEATA
GUMĂ
PUȘCĂ CU SĂGEATĂ din stuf
Căișor din mosorele
Jocul celor două gâște
DIN CARTON SAU PLACAJ

JUCĂRII

ELICEA SBURĂTOARE

Luăm un mosor de care fixăm două cuie fără cap (fig. 1), apoi tăiem dintr'un carton elicea, prin care facem trei găuri exact ca cele două cuie dela

mosor să poată trece prin cele de margine. Elicea se îndoaie-o: aripă în jos, una în sus (după dunga, cum se vede în fig. 2). Luăm o sulă (fig. 3) şi punem mosorul cu elicea pe ea (fig. 4). În jurul mosorului înfăşurăm o sfoară lungă de jumătate de metru-fără a'o fixăm şi tragem puternic de sfoară. Elicea va sbura în sus.

CAMIONUL

Dreptunghiul A este corpul camionului. Dunga laturei mari se îndoaie, iar pe partea care rămâne se lipeşte o cutie de chibrituri; la partea dreaptă, caroseria, iar la mijloc două ferestre

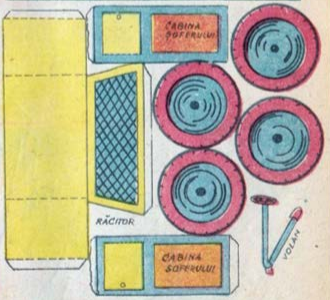

şi acoperişul cabinei şoferului. Prin cele două găuri făcute în corpul camionului se întroduc beţişoare de care se fixează roţile. Apoi se fixează volanul şi jucăria este gata.

PEȘTERA-LABIRINT

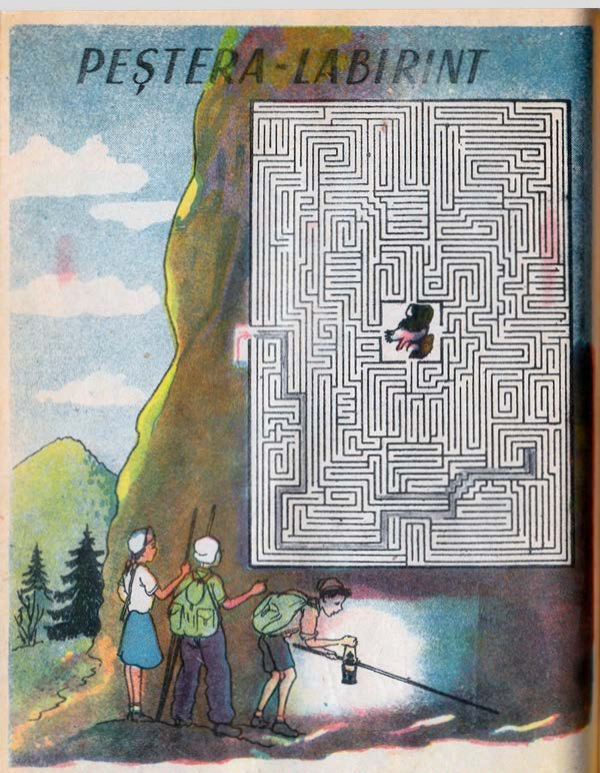

În timpul unei excursii, copiii au dat de o veche peșteră-labirint. Devotatul lor tovarăș de drum, cățelul Bobi, care alerga în față, a ajuns repede în interiorul labirintului, unde începu să latre tare în așteptarea copiilor.

Uitați-vă atent la *planul* acestei peșteri și găsiți drumul după care copiii pot să ajungă la prietenul lor patruped *).

*) (Deslegarea în interiorul almanahului).

POVESTEA CAUCIUCULUI

de EMIL FLORESCU

De azi dimineață, Georgică Radovan, cel care a luat premiul II anul acesta în clasa II-a de liceu, își frământă mintea să scrie din capul lui o poveste frumoasă-frumoasă, pe care s'o publice la revistă. Nici nu mai știe de câte ori a început să scrie cu creionul: „A fost odată ca niciodată"..., ca în curând să șteargă tot cu guma sa cea mare și albă, gândindu-se că poate-i prea obișnuit acest fel de a începe o poveste.

Acum e seară târziu.

Aproape că nici n'a cinat cum se cade de grija poveștei pe care nici n'a început-o.

Părinții s'au culcat, obosiți de munca zilei. Bunica, alăturea pe un scaun bătrânesc, a tot împletit la un ciorap, moțăind, până ce i s'a lipit bărbia de piept și a început să pufăie și să fluere ca o mică locomotivă: Pfiuuu.. pf!... pfiuuu... pf!...

„A fost odată ca niciodată".. Hei, se gândește Georgică, va scrie o poveste teribilă cu smei și cu balauri de o să le stea mintea în loc colegilor săi când vor citi-o!... „Dacă n'ar fi, nu s'ar povesti"... Ar putea să scrie poate ceva grozav cu bandiți și pirați cari sunt puși pe fugă de polițiști și detectivi ageri dar... Oh, îl doare deja capul!

Obosit, își depune fruntea pe masă, proptindu-o pe dosul mâinilor. Stă puțin așa cu ochii închiși, pentru a se reculege. Un glas pițigăiat îl face să-și ridice capul.

— Sărmane Georgel, te frământi atâta pentru o poveste! Nu-ți vin ideile deloc. Dece nu renunți să scrii despre smei și balauri și să scrii o poveste adevărată.

E drept că vouă copiilor vă plac mai mult poveștile cu lucruri și întâmplări neadevărate din lumea basmelor, dar nu-i mai puțin adevărat că e bine să citiți mai mult scrieri cari pot să vă fie și de folos.

Georgică se uită în toate părțile: bunica pufăia liniștită. Alt suflet în odaie nu se găsea. Părinții erau în camera alăturată. Cine să fi vorbit?

— Nu te speria. Eu sunt Guma cu care ți-ai tot șters începuturile de poveste. Mi-e milă de tine și vreau să te ajut să-ți termini lucrarea că te prinde miezul nopții.

— Dar ce aș putea scrie? întrebă Georgică mirat și tot odată disperat de atâta trudă zadarnică.

— Sunt atâtea cari te înconjoară, despre cari ai putea scrie lucruri interesante. De exemplu, ai putea povesti viața creionului, cu care scrii, a tocului rezervor, a hârtiei pe care-ți așterni gândurile. Toate își au istoria lor, povestea lor. Insă și vieața mea și a rudeniilor mele este foarte complicată și interesantă.

— Vrei să mi-o spui?

— Dece nu? Am să convoc o consfătuire familiară și-ți vom ajuta să faci o compoziție frumoasă.

Intr'adevăr, după ce bătu Guma din palme, dintr'un colț al camerei, mingea colorată veni țopăind și sări pe masa de scris a lui Georgică. Ciocănituri se auziră la ușă și la geamuri și începură să intre, din alte camere, din casele vecine, de peste tot, fel de fel de lucruri cu miros de cauciuc, încât te înnăbușeai: biberonul și pantalonașii de gumă din leagănul frățiorului Bibeluș, cauciucurile bicicletei din magazie, impermeabilul lui tătucu (care e șofer), mănușile de cauciuc ale farmacistului de peste drum, dopuri de cauciuc din farmacie, galoșii mătușei Elvira, punga de tabac a lui Moș Gurgui, tăietorul de lemne din vecini; nu lipsi nici praștia de gumă a lui Tudorel, vecinul său, nici literele de tipărit dintr'o tipografie... veniră la consfătuire tot felul de lucruri

din laboratoare, ateliere, fabrici, încât se umplu de-abinelea camera unde lucra Georgică. Ba, ce-i mai mult, de sub bunicuță începu să se salte perna, hop, hop, hop! Era și ea din cauciuc, umplută cu aer și nu voia să lipsească dela această consfătuire.

trecutul și importanța noastră. Sunteți de aceași părere?

— Da, da, desigur! se auziră voci.

Câteva telegrame fulger sosiră. Guma le desfăcu și le citi. Trimiteau scuze că nu pot participa, fiind necesare în producție, cauciu-

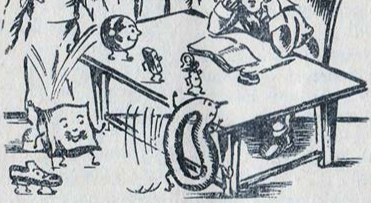

Georgică nu putea să se mire îndeajuns de numărul mare de obiecte cari erau făcute din cauciuc.

— Vă rog liniște! luă cuvântul Guma de șters. Scopul consfătuirii noastre de azi este de a ajuta pe acest tânăr scriitor să facă cunoscut cititorilor săi

curile din fabrici, cari fac munca de noapte, cele dela telefoane și telegraf, chiar **cablul submarin** își ceru iertare, rugând să fie scuzat, fiindcă lipsa lui dela serviciu este imposibilă: s'ar întrerupe convorbiri, cari ar produce pagube mari internaționale.

— Am o rugăminte! se auzi un glas subțirel.

— S'auzim! răspunseră altele.

— Să nu țină mult ședința, deoarece mi-e teamă că Bibeluș va plânge când se va trezi și va vedea că l-am părăsit, se rugă bibe ronul.

— Și eu sunt grăbit, spuse un glas gros de matahală, care a umplut camera cu apă: era costumul de „scafandru". Stăpânul meu are de făcut niște reparații urgente pe fundul vaporului.

— Liniște! sună glasul unui cauciuc de autobus. Dece nu v'ați lăsat înlocuitor? Nu putem grăbi consfătuirea. Să fim cu răbdare! Hai, surioară Gumă, continuă!

Guma de șters anunță că va începe cu un mic istoric și pe urmă vor completa fiecare cu ce va avea de spus.

Astfel, Georgică avu ocazia să audă că Europenii au aflat de existența cauciucului prin mingile indienilor americani în secolul al 16-lea, cari săreau în sus, după ce se loveau de pământ.

Dar nu i s'a prea dat importanță.

In veacul al 18-lea un savant francez (La Condamine) observă cum indienii din Peru și Brazilia, din **seva** unui copac, numit Hevea pe care o primeau făcând o tăietură în coajă și prinzând seva lăptoasă, lăsând-o să se **coaguleze** (adică să se întărească la fel ca albușul de ou fiert) uscându-o și frământând-o, făceau o **masă** (aluat) elastică, din care ieșeau sticle cari nu se puteau sparge și încălțăminte prin care nu trecea apa, cari le aduceau mult folos în pădurile lor vechi și mlăștinoase.

Un chimist englez Priestley află că liniile trase cu creionul pe hârtie, dacă sunt frecate cu cauciuc, dispar. Astfel descoperi — guma de șters. Așa că prin 1770, cauciucul deveni o marfă pentru librari, în folosul școlarilor.

La vreo cincizeci de ani după asta, chimistul englez Macintosh, primind întâm-

plător o soluție de cauciuc, care s'a vărsat din greșeală pe haine, observă că stofa a devenit **impermeabilă** (adică nu lăsa apa să treacă). Imediat i-a venit ideea să fabrice mantale de ploaie. Dar acestea, în timp de iarnă, se întăreau ca un sac de tinichea, iar vara miroseau a cauciuc ars și

abureau, ba, ce-i mai rău că erau lipicioase.

Carol Goodyear, un american, care făcea tot felul de experiențe pe mașina lui de gătit, într'o zi, turnă în soluția de cauciuc, care era la încălzit, praf de **pucioasă.** Când a luat-o de pe foc, cauciucul crud devenise **elastic** (se întindea fără să se rupă) și rezistent. A găsit metoda de **vulcanizare,** metodă care se aplică și astăzi.

In 1842, un englez Hancock. văzu la o expoziție tot felul de modele expuse de Goodyear. Acesta a pus imediat în aplicare această descoperire. Află și procedeul pentru producerea cauciucului tare numit **ebonit.**

O mulțime de oameni se îmbogățiră pe urma descoperirii metodei de vulcanizare a cauciucului (adică a-l face, cu ajutorul pucioasei să fie rezistent la căldură și la frig), numai adevăratul descoperitor își purtă o viață întreagă punga de cauciuc goală, fără gologani.

Cauciucul începu să fie nelipsit la mașinile cu electricitate, la **automobile** (cari nici n'ar putea exista fără roți de cauciuc, la fel bicicletele). Fundul mărilor fu împânzit cu cabluri telefonice și telegrafice, pentru a face legătura între continente.

Georgică avu ocazia să audă cum cauciucul a de-

venit o materie aşa de căutată încât s'a născut un adevărat război **comercial** între Anglia şi America, care să aibe cel mai mult cauciuc şi să se îmbogăţească mai repede prin vânzarea lui.

Şi capitaliştii altor ţări căutară să cultive arbori de cauciuc în **coloniile** lor, ca să poată şi ei să vândă cât mai mult.

Află Georgică de mizeria în care trăiau locuitorii băştinaşi din Brazilia, Africa, Indonezia, cari cu forţa, pe preţuri de nimic, trebuiau să muncească pentru a planta arborii de cauciuc. Astfel, când negrii din Congo belgian al regelui Leopold al II-lea aduceau prin 1890 cauciuc prea puţin, erau biciuiţi şi nu căpătau de mâncare.

Deşi au trecut aproape 1500 de ani de când **sclavagismul** în general a apus, totuşi în ţările unde se cultivă cauciucul — milioane de oameni au dus o viaţă de sclavi, chiar au fost duşi cu vapoarele de prin Africa şi vânduţi ca vitele negustorilor cari aveau plantaţii de cauciuc

— Da, da, zise un cauciuc de automobil bătrân, istoria noastră e plină de sânge şi lacrimi. Marii fabricanţi de automobile: Ford, Firestone, Stevenson, şi alţii şi-au făcut averi cât nu se poate socoti de mari folosindu-se de sărăcia şi lipsa de carte a milioane de oameni.

— Şi în zilele noastre, zise costumul de **scafandru,** în Indonezia se dau lupte pentru eliberare de sub asuprirea capitaliştilor hrăpăreţi, chiar zilele trecute am sosit de pe acolo.

— Şi astăzi, spuse un mâner de avion, milioane de oameni sunt ţinuţi în stare de sărăcie şi sălbăticie pentru a putea fi folosiţi cât mai uşor şi cât mai ieftin.

— Marii fabricanţi de cauciucuri americani şi englezi au ajutat pe Hitler să-şi înzestreze armata cu maşini de război, zise un **bandaj sanitar.**

Află Georgică cum Uniunea Sovietică a reuşit să extragă cauciuc dintr'o plantă turchestană „Coc Sagâz" şi este rar ţară care să întrebuinţeze atâta cau-

ciuc ca U. R. S. S., în toate felurile, începând dela galoşi până la **pneurile** celor mai mari maşini.

Astăzi s'a reuşit în fabrici să se facă din calciu şi cărbune cauciuc artificial; chiar mai rezistent la căldură şi aproape nesimţitor la ulei şi benzină.

Georgică înţelese ce lucruri minunate poate să facă omul prin mintea sa; să stăpânească şi să folosească bunurile naturii pentru binele tuturora. A înţeles că singura ţară care exploatează bunurile naturii pentru toţi oamenii muncii şi nu pentru a îmbogăţi pe unii în dauna celorlalţi, este U. R. S. S. Fu fericit că patria lui, Republica Populară Română păşeşte hotărît pe acest drum. Acum îşi dete seama dece se înfiinţează atâtea fabrici şi laboratoare şi dece tot aude lozinca: să mărim producţia. Nu va trece mult şi vom avea şi noi tot felul de fabrici, cari vor face chiar cauciuc artificial mult şi bun, căci de cauciuc aproape că nu ne putem lipsi.

— Georgel, puiule, hai să te culci, că-i târziu!

Gheorgică se frecă la ochi. Îşi dete seama că l-a furat „Moş Ene" şi tot ce s'a întâmplat n'a fost decât un vis. Bunica l-a trezit. Erau toate la locul lor: perna bunicii, mingea în colţul ei, chiar guma — pe acelaş loc în care o lăsase, toate în stare de nemişcare — dar pentru dânsul aveau viaţă.

— Ah, bunicuţo, ştii ce frumos am visat! Acum ştiu ce am să scriu. Am să fac o poveste despre cauciuc.

— Despre cauciuc? Ce poţi tu să scrii despre cauciuc?

— Mult, foarte mult. Ştii, bunico, ce-i cauciucul? Pentru unele ţări capitaliste — un mijloc de îmbogăţire şi înrobire a popoarelor, iar pentru ţările socialiste înseamnă: bunăstare şi pace. Astea le-am aflat dela guma de şters, dela mănuşile chirurgului, **pneul** automobilului, **costumul** scafandrului, cablul telefonului, izo-

latoarele electrice şi chiar dela biberonul lui Bibeluş

Bunica se uită lung la nepotul său şi gândi în sine: — ce ştiu eu, o biată bătrână? Eu sunt o lume care apune, el, nepoţelul meu, este o lume care răsare!

Explicarea câtorva cuvinte din text:

1) Cablul submarin este format din mai multe fire metalice, îmbrăcate laolaltă în cauciuc, băgat în fundul apei pentru a transmite ştirile dintre două ţări despărţite prin mare.

2) Sevă = sucul plantelor.

3) **Pucioasă** = un corp galben care dă un miros înnecăcioc când e aprins. Se întrebuinţează la afumarea butoaielor pentru vin.

4) **Băştinaşi** = cari sunt de origină din acea ţară, spre deosebire de cei colonizaţi, veniţi din alte părţi.

5) **Sclavagism** = până acum vreo 1500 de ani erau: stăpâni de sclavi şi sclavi. Sclavii puteau să fie vânduţi şi folosiţi ca şi vitele. Cu ajutorul sclavilor au făcut faraonii egipteni marile piramide şi Romanii şoselele, podurile şi clădirile cari se văd şi astăzi.

6) **Scafandru** = om care se scufundă în apă pentru diferite lucrări.

7) **Pneul** = cauciucul cu aer dela roţile maşinilor.

Lumina becurilor

— Tăticule,
în astă seară
e atâta ziuă 'n stradă;
oare steluţele din cer
au început să cadă?

— Dragul meu,
de mâine 'ncolo
va fi tot mai multă lumină
şi vremuri
tot mai albe o să vină.

— La lampa aceasta
parc' aş citi o noapte 'ntreagă
şi cine ar fi
ca o iota din abecedar
să nu 'nţeleagă?

— Când vei fi mare
vei vedea tot mai multe
dela electrică
şi la noi în sat
va fi poate şi fabrică.

Şi 'n lumea asta mare
mai fi-va 'n vreo casă
opaiţ şi lumânare?

— Nu dragă copile
pretutindeni fi-vor sârme,
şi serile-or fi dimineţi
şi nopţile zile.

Câteva date interesante

Lungimi

Distanţa între şinele de cale ferată în majoritatea statelor (Ecartamentul) .... 1,435 m.

Distanţa între şinele de cale ferată în URSS .... 1,6 m.

Lungimea Canalului Panama ..... 81 km.

Lungim. Canalului Suez 160 km.

Lungimea Zidului Chinezesc (zidit de împăratul Shith Huangti în anul 3000 în. Chr.) ..... 3000 km.

Înălţimi

Cel mai înalt munte din lume (Everest)..... 8882 m.

Cel mai înalt munte din Europa (Mont Blanc) 4807 m.

Turnul Eiffel (construit în 1889) ..... 300 m.

Cel mai înalt arbore din Europa (în Elveţia) .. 58 m.

Adâncimi

Adâncimea medie a Mării Mediterane ..... 1400 m.

Adâncimea medie a Oceanului Atlantic ..... 3800 m.

Cea mai adâncă mină din Europa (în Boemia).. 1311 m.

Cea mai adâncă mină din lume (Africa de Sud) .. 2500 m.

Suprafeţe

Suprafaţa Mării Caspice .... 438.000 km. p.

Suprafaţa Mării Mediterane..2.800.000 km. p.

Suprafaţa totală a lumii (numai pământ) ..148.000.000 km. p.

Suprafaţa totală a lumii (pământ şi apă)510.000.000 km. p.

Suprafaţa corpului omenesc .....1.6 m. p.

Volume

Volumul corpului omenesc..... 0,06 m. c.

Volumul Piramidei lui Cheops .....2.500.000 m. c.

Volumul apei stăvilite la barajul Nilului ..2.500.000.000 m. c.

Viteze

Viteza sunetului în aer 1200 km/oră sau 333 m/sec.

Viteza luminei, curentului electric şi a undelor de radio 1.080.000.000 km/oră

Viteza undelor unui cutremur 1300 km/oră sau 3600 m/sec.

Viteza furtunii..... 18 m/sec.

Viteza uraganului.... 45 m/sec.

Greutăţi

Greutatea celui mai mare avion din lume (Maxim Gorki, URSS) ..... 42.000 kg.

Pe un mal...

de SANDA ȘTEFAN

Oac, Oac!
Se aude azi în lac.
Stau grămadă adunați,
Neamuri: unchi, mătușe, frați.
Broaște, pești, ba chiar și
[și un rac...
Oac, Oac, Oac!

Oac, Oac!
Printre flori, lângă un mac,
O broscuță mititică,
Pe un mal, e singurică;
Părăsită,
Rătăcită,
Cheamă neamul ei brotac:
Oac, Oac, Oac!

Zdup, zdup,
La fugă o rup.
Picioruțe zeci și sute
Au venit ca să ajute
Pe broscuța ce plângea
Și ochi mari își deschidea.
Broasca tânără, bătrână,
Se întreabă, se îngână:
—„Ce a fost? Ce s'a 'n-
[tâmplat?
Dece-a plâns și ne-a strigat?
—„A... nimic. S'o fi speriat!
—„Vai, ce proastă, mititica;
„Să se sperie de nimica!..."

Și, vorbind cu 'nfumurare,
Un broscoi — din cârd — mai
[mare
Să se laude a 'nceput:
— „Eu nicicând nu m'am
[temut
De nimic n'am frică eu
Și sunt curajos mereu..."
Vorba bine n'a sfârșit,
Că deodat' s'a auzit
Un zgomot puternic, mare,
Fără nicio asemănare...

Drept spre lac piatra pornește
Și în fund de tot se-oprește;
Stropi de apă mari, tășnesc,
Toate broaștele-o tulesc
Și la fugă toate-o rup:
Zdup, zdup, zdup!
Broscoiul lăuduros
A fugit cam rușinos;
Un copil doar l-a gonit,
Un copil care-a zvârlit
Drept în apă, piatra mare
Și-a plecat iar la plimbre.

După dânsul... auleu,
Ce mai zarvă, tămbălău,
In micuțul nostru lac,
Toți cu toții: oac, oac, oac!...

Oul ascultător

Cu ajutorul unui ou putem face o experienţă foarte interesantă care va distra pe prietenii şi cunoscuţii noştri. Iată cum se face această experienţă:

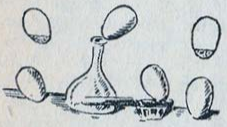

Luaţi un ou nefiert. Impungeţi-l cu un ac cu gămălie şi scurgeţi cu grije întreg conţinutul. Cu puţină răbdare oul rămâne perfect gol. Turnaţi cu aceiaş răbdare puţin nisip cernut mărunt, astfel ca oul să se umple pe sfert. Astupaţi cu ceară albă gaura făcută de vârful acului şi aveţi un ou ascultător gata să se supună tuturor poruncilor voastre.

Inainte de a servi ouăle pentru toată lumea dela masă, amestecaţi printre ele şi oul pregătit de voi. Fireşte că este necesar ca voi să-l puteţi recunoaşte imediat printre celelalte.

La masă căutaţi să-l luaţi fără ca să se observe că aţi pus la cale o şmecherie.

Spuneţi apoi cu glas tare prietenilor sau familiei că oul vostru este ascultător ca un mieluşel şi că va face în prezenţa tuturor câteva exerciţii de echilibristică.

Cu oarecare îndemânare se pot face cu uşurinţă şi fără a da de bănuială nimănui câteva experienţe.

Aşezati oul în picioare şi el va sta imediat.

Ridicaţi-l, scuturaţi-l uşor fără ca să se bage de seamă şi aşezaţi-l pe o rână, oul va rămâne în această poziţie spre cea mai mare mirare a celor prezenţi.

Oul va mai sta şi pe gura unei sticle, pe mânerul unui cuţit sau al unei linguri, pe degetul vostru sau pe marginea mesei.

Palatul Pionerilor din Leningrad

In mijlocul Leningradului —oraşul erou al Uniunii Sovietice — este aşezată una din cele mai frumoase clădiri ale oraşului: este Palatul Pionerilor, sau cum i se mai spune „Palatul minunilor". Inainte de revoluţie, această clădire aparţinea ţarului. In anul 1937, Guvernul sovietic a refăcut palatul şi l-a pus la îndemâna copiilor, pentru a deveni o adevărată casă a lor.

De atunci şi până astăzi, el se află în continuă înoire şi îmbogăţire cu tot ce poate fi de folos copiilor: Pionerii găsesc aici tot felul de secţii atrăgătoare pentru ei: secţia ştiinţifică, tehnică, artistică, sportivă, cinematografică, teatrală, bibliotecă etc. Aceste secţii au fost înzestrate cu laboratoare dintre cele mai moderne, de către oamenii muncii din Leningrad.

O grijă deosebită pentru acest palat, o au muncitorii uzinelor Kirov, care au instalat secţia tehnică, precum şi alte multe laboratoare cu instrumente perfecţionate.

Fiecare pioner se îndreaptă spre secţia care-l interesează mai mult. Acei care se interesează de secţia tehnică, de pildă, care este amenajată separat într'un corp al clădirii, găsesc în zecile de încăperi ale secţiei, laboratoare de mecanică, electricitate, de telefoane, căi ferate, construcţii de motoare, construcţii de avioane şi automobile; totul este pregătit pentru lucru: mese, motoare, unelte de tot felul, automobile şi trenuri în miniatură, etc.

Lucrările şi experienţele din secţia tehnică se fac sub conducerea specialiştilor, dar copiii îndeplinesc singuri, fără ajutor lucrările lor. Aproape zilnic vin în toate atelierele secţiei, ingineri, tehnicieni şi cei mai cunoscuţi stahanovişti din Leningrad, care explică copiilor secretele maşinilor şi le împărtăşesc victoriile obţinute în producţie. Deseori poate fi întâlnit în sălile palatului, inginerul

Vladimir Petrov, inventator și laureat al premiului „Stalin". El vizitează Palatul Pionerilor încă de pe vremea când era elev; aici a înțeles el tehnica și aici a îndrăgit-o.

În secția mecanică, o elevă ascultă explicațiile maestrului

Universul în miniatură.

In imensa sală de geografie, se află un uriaș glob pământesc și cupole mari care reprezintă Universul; toate sunt acționate electric. In această sală vine de multe ori savantul Papanin, primit cu dragoste de copii, care își petrece câteva ore în mijlocul lor, vorbindu-le despre univers, despre pământ și despre Marea Uniune Sovietică. Indicatoare electrice și becuri în diferite culori, ilustrează cele spuse de savant. Sus în mijlocul sălii de geografie, se află o boltă mare, în formă de emisferă, care la o simplă apăsare pe un buton se aprinde, oferind copiilor un spectacol măreț: universul cu toate stelele în culori și mărimi deosebite. La o altă apăsare, se pot deosebi constelațiile, formele lor clare, încât pot fi ușor memorate de copii.

Muzică, pictură, dans.

In Palatul Pionerilor există și o secțiune artistică, cu 210 cercuri în care învață peste 6000 copii. Printre ele sunt cercuri și studiouri de pictură, cercuri de recitări, corale, literare, dans, pian, vioară, violoncel și contrabas; orchestre simfonice, de goarne, de armonici, de instrumente naționale și xilofoane.

Fiecare cerc este condus de pedagogi iscusiți, maeștri celebri ai artei, compozitori, pictori, actori, regisori și muzicanți.

Din mijlocul copiilor, s'a format un cor uriaş care execută opere clasice şi moderne sub conducerea unor dirijori renumiţi. Deasemenea se mai găseşte o orchestă simfonică şi o trupă de actori, alcătuite amândouă din copii, care dau concerte şi spectacole în fiecare zi.

In cadrul acestor cercuri s'au format talente mari, care la concursurile internaţionale de muzică din străinătate, au ocupat primele locuri.

In cercurile şi studiourile Palatului Pionerilor învaţă 22.000 de copii şi peste 100.000 copii îl vizitează în timpul anului (câte 4 până la 5 mii zilnic). Copiii vizitatori iau parte la lecţiile şi conferinţele, concursuri-

Un grup de pionieri executând un dans marinăresc

le, carnavalurile şi reprezentanţiile corale.

Copiii fac şi sport.

In secţiunea de educaţie fizică, copiii se îndeletnicesc cu toate sporturile. In fiecare an se organizează întreceri pentru alegerea

celui mai bun alergător, înnotător, săritor şi jucători de tennis; numărul copiilor care au luat parte vara trecută la aceste întreceri, este de aproape 20.000. Deasemenea o mare desvoltare o are aici şahul. Sunt copii de 8—10 ani, care pot face faţă unor jucători mai în vârstă şi cu mai multă experienţă. Artişti şi oameni de ştiinţă din oraşul Leningrad iau parte la munca desfăşurată în Palatul Pionerilor. Marea orchestră a comitetului de radio din Leningrad dă în fiecare lună concerte la Palatul Pionerilor pentru ca membrii clubului tinerilor muzicanţi să facă astfel cunoştinţă cu toate noutăţile muzicale şi cu operele clasice ruse şi străine.

Palatul Pionerilor din Leningrad, arată grija şi dragostea deosebită a Uniunii Sovietice faţă de copiii ei. In Palatul Pionerilor, copiii sovietici, învaţă să iubească oamenii, învaţă să muncească, dar şi să lupte pentru marea lor patrie.

O partidă de şah cu profesorul.

Orizontal: 1. Muncitori fruntaşi în URSS. 2. Aşa trebue să fie munca într'un stat socialist. 3. Duci în spate. Repede, sau tren supranumit şi roşu, construit de muncitori în cinstea zilei de 23 August la Timişoara. 4. Lipsă de alimente. — Acum (Mold.). 5. Tentat. — Chipeş. 6. Leonida Olteanu. — Despărţire între părinţi. 7. Alifie — măsură pentru coli de hârtie. — Nu e des. 8. Centru muncitoresc, are o echipă de football CFR . . . — Nume de fată. 9. Case unde primesc adăpost cei bătrâni. — Primeşte. 10. Ceva ce s'a petrecut înainte.

Vertical: Aşa va fi RPR. patria celor cari muncesc cu braţele şi cu mintea. 2. Aceia plece unde vor, spune Internaţionala. 3. Priveşte munca muncitorilor agricoli. — Şah... 4. O face croitorul. — Lucrări scrise. 5. Măsură de timp. — Aşa a fost actul Naţionalizării. 6. Simbolul nichelului. Unelte muncitoreşti. 7. Otilia Zamfir. — Infern. — Ascult. 8. Locul de muncă al vărarilor. — Notă muzicală. 9. Echipă muncitorească din Arad. — Anton Vioreanu. — Calm (figurat). 10. Muncitori cari execută săpături. 11. Lipsiţi de morală. 12. Pe acest tărâm ridică producţia muncitorii.

ȚĂNDĂRICĂ skyor

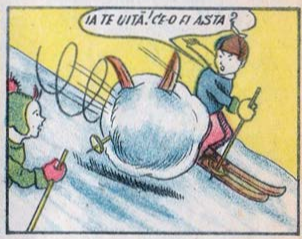

LUCRU MANUAL

DIN CARTON

Pentru mămica

DIN CUTII DE CONSERVE

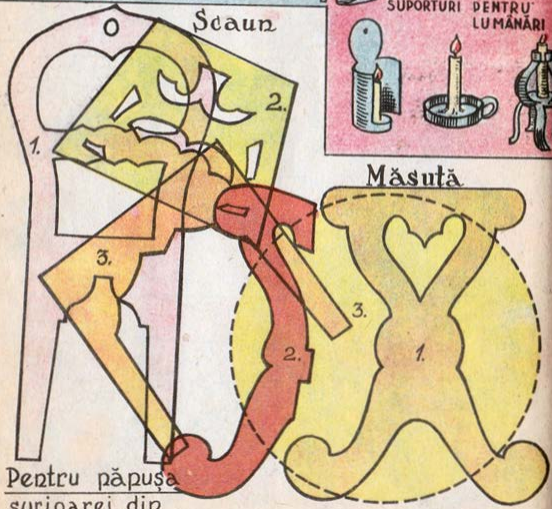

Pentru păpușa surioarei, din traforaj

Diferite reviste pentru copii din:
U.R.S.S., R.P.R., UNGARIA și FRANȚA.

Câte din aceste fenomene cunoaşteţi?

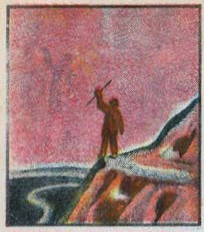

SPECTRUL DE PE BROCKEN

AURORA BOREALĂ

HALO LUNAR

HALO MULTIPLU

HALO CIRCULAR

STELE CĂZĂTOARE

LUMINA ZODIACALĂ

FOCUL SF. ELM

TRĂSNETUL

Din când în când apar pe cer fenomene ciudate, explicate astăzi de oamenii de ştiinţă, dar socotite de cei vechi drept semne misterioase şi prevestitoare de mari evenimente. Citiţi în calendar explicaţiile ştiinţifice ale acestor fenomene. (după „Ziarul Ştiinţelor")

Câte din aceste fenomene cunoşteţi?

Din timp în timp apar pe cer diferite **fenomene** curioase — cum sunt acelea reprezentate în planşa dela pagina 80.

Mulţi oameni neştiuitori, când le văd, le dau tot felul de explicaţii neadevărate, spunând că sunt diferite arătări cereşti. Ori ele nu sunt decât nişte fenomene naturale cari, cu ajutorul ştiinţei, se explică foarte simplu. Astfel:

Spectrul de pe Brocken este umbra unei persoane, aruncată de razele soarelui de dimineaţă pe ceaţa care acoperă vârfurile munţilor. Fenomenul a fost observat întâia oară în munţii Brocken şi de aci îi vine denumirea aceasta.

Aurora boreală este un fenomen electric care se vede în jurul polilor magnetici ai pământului, la nord şi sud.

Cercul alburiu din jurul lunei se numeşte **halo** şi el se datoreşte **refracţiei** luminii de către micile **cristale** de ghiaţă cari formează norii aşa zişi **cirrostratus,** aşezaţi ca un **ecran** (pânză) de cinematograf între lumina lunei şi noi.

Uneori, în jurul lunei se formează un cerc, deoarece lumina trece printr'un nor alcătuit din mici picături de apă. **Halo dublu** este provocat de refracţia luminii în cristalele de ghiaţă ale norilor, dela înălţimi foarte mari.

Stelele căzătoare sunt bucăţi rupte din diferite stele mari; ele vin din spaţiu (din afara atmosferei pământului nostru) şi se aprind, prin frecare, în atmosfera noastră.

Lumina zodiacală este un con de lumină foarte slabă produsă prin **reflectarea** luminii soarelui de părticelele foarte mici de praf de **meteori** care înconjoară soarele.

Focurile sfântului Elm sunt limbi de foc datorite

descărcărilor electrice prin vârfuri, cum sunt catargele corăbiilor, clopotnițele bisericilor sau alte clădiri mari cu turnuri sau chiar ramurile copacilor.

Trăsnetul este în realitate o scântee electrică uriașă, formată între norii încărcați cu electricitate sau între nori și pământ.

Mai sunt și alte multe fenomene cari se observă în natură, neamintite în acea stă planșă. Toate însă au explicații științifice. (De ex. cine știe să explice „Fata morgana" — un fenomen care se observă foarte des în pustiuri? Sau curcubeul?) (După **„Almanahul Ziarului Științelor"**).

Republica în sărbătoare

Plugul, strungul și condeiul
Au pornit să chiuie.
Și-au pus flori la pălărie
Și văzduhul țiuie.

Țiuie de bucurie
Că-i vremea culesului
Cântă creasta, sus, la munte,
Cântă pieptul șesului.

Hora muncii, hora, mare,
S'o jucăm pe ruptele
Noi am pus sămânța bună
Noi culegem fructele.

Plugul, strungul și condeiul
Au pornit să chiuie.
Și-au pus flori la pălărie
Și văzduhul țiuie.

Sus opincă, sus, mai tare
Că e vremea jocului.
Și jupânii nu mai joacă,
Arză-i muma focului.

Pumnul sus! Și sus opincă
Să se'ncingă jocul
Ați văzut că-l țara noastră?
Bată-vă norocul!

MARIA BANUȘ

Povestea jocului de șah

Jocul de șah a fost inventat în India și atunci când regele Șeram află tainele jocului a fost încântat de frumusețea și ingeniozitatea combinațiilor pe cari le oferea șahul. Aflând că jocul a fost inventat de unul din supușii săi, regele ordonă ca acesta să fie chemat, spre a primi personal o recompensă pentru o invenție atât de ingenioasă.

Inventatorul, care purta numele de Seta, se prezentă la tronul regelui.

El era un învățat modest îmbrăcat, care trăia învățând pe alții în schimbul unei mici plăți.

— Vreau să te recompensez, pentru jocul minunat pe care l-ai inventat, — zise regele.

Înțeleptul făcu o plecăciune.

— Sunt destul de bogat pentru a-ți îndeplini dorința cea mai îndrăzneață, — continuă regele. — Cere-ți recompensa care te va mulțumi și o vei primi.

Seta tăcea.

— Nu fii timid. — îl încurajă regele. — Spune care ți-e dorința, voiu fi atât de darnic pentru a ți-o satisface.

— Mare este bunătatea ta, stăpâne, dar dă-mi un termen pentru gândire. Mâine după ce mă voiu gândi bine, îți voiu aduce la cunoștiință cererea mea.

A doua zi, când Seta veni din nou la scările tronului, el îl miră pe regele Șeram prin modestia cererii sale.

— Stăpâne, — spuse Seta, — ordonă să mi se dea pentru primul pătrat al tablei de șah un grăunte de grâu.

— Un simplu grăunte de grâu? exclamă mirat regele.

— Da stăpâne. Pentru al doilea pătrat 2 grăunțe, pentru al treilea 4, pentru al patrulea 8, pentru al cincilea 16, pentru al șaselea 32...

— Deajuns, îl întrerupse nervos regele.

Tu vei primi grăunțele cerute pentru toate cele 65 pătrate ale tablei de șah, conform dorinței tale: pentru fiecare pătrat de două ori atâtea boabe, câte pentru pătratul dinaintea lui, dar să știi că dorința ta nu este demnă de dărnicia mea! Cerând o re-

compensă atât de mică, tu refuzi, în mod nepoliticos dărnicia mea

— Pleacă. Servitorii mei îți vor aduce afară sacul cu grăunțe.

Setă surâse, părăsi sala și începu să aștepte la poarta palatului.

II.

In timpul prânzului, regele-și aduse aminte de inventatorul jocului de șah și trimise un servitor să afle dacă „Seta cel fără de minte" a primit recompensa jalnică pe care o ceruse.

— Stăpâne — fu răspunsul servitorului, — ordinul tău se află în curs de executare. Matematicienii curții fac socotelile necesare pentru a afla care este numărul de grăunțe cuvenit lui Seta. Regele se încruntă. El nu era obișnuit ca ordinele sale să fie executate așa de încet. Seara,

plecând să se culce, regele se mai interesă odată, dacă Seta a părăsit palatul cu sacul de grâu cuvenit drept recompensă.

— Stăpâne, matematicienii lucrează neobosiți și cred că până 'n zori vor termina socoteala.

— Dece se tărăgănează atâta cu aceste calcule? — strigă regele mânios.

Mâine, înainte de a mă trezi, totul până la ultimul bob, trebue să fie predat lui Seta. Știți că eu nu ordon de două ori. Dimineața, regele a fost anunțat că magistrul matematicienilor palatului roagă să fie primit spre a face o comunicare importantă. Regele ordonă să fie introdus.

— Înainte de a vorbi de scopul vizitei tale, spuse Șeram, vreau să știu dacă recompensa cuvenită lui Seta, pe care el singur a cerut-o, i-a fost înmânată.

— Din această cauză am îndrăznit să vin la o oră atât de matinală, — răspunse bătrânul.

Noi am făcut socoteala exactă a boabelor de grâu, cuvenite lui Seta... Acest număr e așa de mare...

— Oricât de mare va fi acest număr, îl întrerupse regele cu dispreț, hambarele mele nu vor sărăci. Recompensa a fost promisă și trebue să-i fie dată!

— Nu stă în puterea ta stăpâne să te achiți de o asemenea promisiune. In toate hambarele tale nu există o asemenea cantitate de boabe grâu, cât a cerut Seta. Nici în hambarele întregului regat nu se poate afla o asemenea cantitate. Pe întreaga întindere a globului pământesc nu vei putea găsi atâtea boabe de grâu. Dacă vrei numaidecât să-ți ții promisiunea, atunci dă ordin ca toate mările și oceanele să fie secate, zăpezile și ghețurile veșnice cari acoperă îndepărtatele pustiuri polare să fie topite, iar toată această întindere să fie complect semănată cu grâu. Tot ce va fi recoltat depe această întindere, ordonă să i se dea lui Seta. Atunci el își va primi recompensa. Cu mare mirare

asculta regele cuvintele bătrânului, învățat.

— Numește-mi atunci acest număr enorm — zise regele gânditor.

— Optsprezece quintilioane, patru sute patruzeci și șase quadrilioane, șapte sute patru zeci și patru trilioane, șaptezecișitrei bilioane șapte sute nouă milioane, cinci sute cinci zeci una mii, șase sute cincisprezece boabe, stăpâne...

Aceasta-i legenda. Dacă a fost așa într'adevăr, nu se știe, dar că recompensa a fost chiar așa n'aveți decât să vă convingeți, făcând un calcul exact și anume să înmulțiți 2×2×2... de 64 de ori și minus 1. Numărul rezultat va fi cel de mai jos:

18. 446. 744. 073. 709. 551. 615.

Trad. din limba rusă de S. Palé din cartea „Matematica în viață" de I. I. PERELMAN

In Uniunea Sovietică

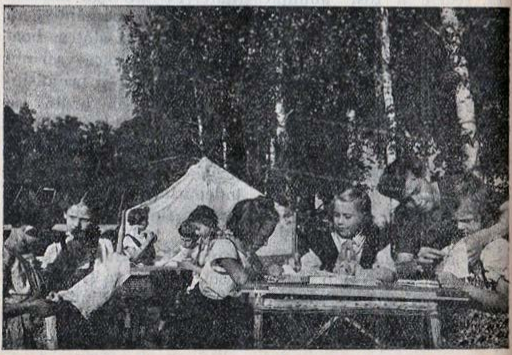

O tabără de odihnă pentru copii din împrejurimile Moscovei

SAŞA CECALIN

Pionerul comsomolist Saşa Cecalin e cel mai tânăr dintre eroii Uniunii Sovietice. S'a născut la 17 Martie 1925 într'o comună din regiunea Leningradului.

A celit operele lui Leon Tolstoi, M. Gorki, Turmanov. Eroii lui cei mai iubiţi erau Alexandru Nevschi, Suvorov, Ceapaev.

A fost iubit acasă, în detaşament, la şcoală.

Când, în 1941, nemţii se apropiau de Moscova, Saşa împreună cu tatăl lui a plecat la partizani.

In detaşamentul partizanilor Saşa Cecalin s'a evedenţiat ca radiotehnician. Aceste cunoştinţe le-a căpătat ca pioner şi acestea l-au ajutat să stabilească legătura prin radio între partizani.

Deasemeni s'a remarcat printr'n îndrăzneală deosebită în recunoaşteri. Odată i s'a întâmplat să se lupte cu zece fascişti. Pe şapte i-a aruncat în aer cu grenada, iar pe trei i-a împuşcat cu arma. Fiind într'o recunoaştere Saşa a intrat într'un sat. Noaptea, în casa unde se găsea el, au năvălit nemţii. Saşa a aruncat în ei o grenadă, dar aceasta n'a explodat. Nemţii l-au prins. In timpul cercetărilor l-au

supus la chinuri îngrozitoare dar Saşa n'a spus nici un cuvânt despre locul unde se găseau tovarăşii lui de luptă. Cei care au fost de faţă povestesc că Saşa s'a ţinut curajos până la ultima clipă a vieţii. El n'a scos nici un ţipăt atunci când călăii ducându-l spre locul de execu-

ție îi împungeau picioarele cu baionetele. Ele urcă liniștit pe podeț. Și când călăii i-au pus știreangul el strigă: „Nu ne veți spânzura pe toți. Suntem mulți" și începu să cânte „Internaționala". Așa a murit tânărul partizan — pioner — comsomolistul Sașa Cecalin. Corpul lui este îngropat în piața satului lui natal Pescovatschi lângă monumentul lui Lenin, iar satul îi poartă astăzi numele.

O MINGE DIN CARTON

Din carton sau din hârtie de desen ceva mai groasă vă puteți construi o minge, care se rostogolește la cea mai ușoară adiere a vântului.

In primul rând ne tăiem trei cercuri egale cu un diametru de 10 cm. Pe aceste cercuri se trag linii orizontale și verticale, care apoi se taie cu ajutorul unui briceag bine ascuțit. Toate aceste tăieturi se fac până la un sfert din diametrul cercului. Dacă așezați în

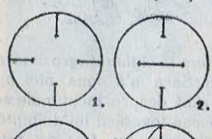

mod potrivit cele trei părți, obțineți mingea, pe care o arată figura 4 din desenul alăturat.

O glumă.

Azi la școală doi dintre copii nu au fost cuminți, așa că la ora unu, când toți ceilalți copii au plecat spre casă, ei au rămas în clasă pentru a-și lua pedeapsa cuvenită.

Drept pedeapsă, învățătorul i-a pus pe fiecare dintre ei să scrie de o sută de ori numele orașului în care s'au născut.

Când învățătorul s'a reîntors în clasă văzu că unul dintre copii plânge.

— Dece plângi Ionescule ce s'a întâmplat?

— Cum să nu plâng, domnule învățător? Chirițescu e de mult gata cu pedeapsa. El s'a născut la Arad pe când eu m'am născut la Slănicul Moldovei....

Cum sunt imitate anumite zgomote în teatru

De multe ori, mergând la teatru, am rămas uimiți de felul cum sunt imitate anumite zgomote dintr'o piesă ca: zgomotul trenului în mers, tropotul cailor în galop, zgomotul tunetului ş. a. m. d. şi fiecare ne-am pus întrebarea: cum e posibil să se imite atât de bine aceste zgomote? Iată, încercăm să vă explicăm mai jos câteva din aceste efecte de zgomot (sau efecte sonore) şi anume, pe cele mai simple.

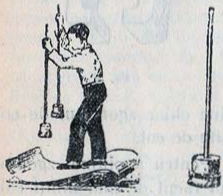

Fig. 1

Zgomotul trenului în mers.

Pe scenă — decorul unei pajişti. In depărtare se văd şinele de cale ferată. Din clipă în clipă trebue să treacă trenul. Se şi aude cum se apropie zgomotul făcut de roţi. In realitate, în spatele scenei, un om stă cu picioarele pe o tablă de fier îndoită — aşa cum se vede în fig. 1. şi loveşte cu nişte ciocane de o formă specială îmbrăcate la partea lor inferioară cu pânză. Pe măsură ce omul se deplasează spre marginea îndoită a tablei zgomotul se face tot mai auzit, ca şi cum trenul s'ar apropia de noi. Acest efect sonor este realizat după ideia lui V. A. Popov, care lucrează la Teatrul Academic „M. Gorki" din Moscova, unde există şi un laborator special, care se ocupă cu diferitele efecte sonore.

Ploaie, tunete, vânt.

Din conţinutul piesei reiese că afară e furtună. Să privim ce se întâmplă în culise:

— Doi tineri (fig. 2) ţin în mână o ladă din placaj, pe care o ridică şi o coboară, pe rând. In ladă nu se află altceva decât... boabe

de mazăre uscată, care rostogolindu-se, când mai repede, când mai încet, produc un zgomot asemănă-

Fig. 2

tor ploii. Un alt om loveşte la intervale neregulate de timp o tablă producând zgomote asemănătoare tunetului.

Iată şi o tobă curioasă, cu paletele din lemn care alunecă pe o pânză de mătase bine întinsă pe un ca-

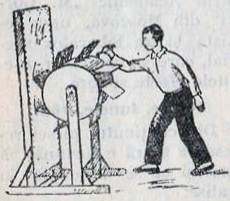

Fig. 3

dru (fig. 3). Paletele, învârtindu-se, produc un sunet care seamănă cu şueratul vântului.

Tăria sunetului depinde de viteza cu care se învârteşte toba.

Tropot de cai.

Foarte adesea auzim în timpul unui spectatol, zgomote de copite de cal. Acest zgomot se obţine printr'un mijloc foarte simplu. Se confecţionează din lemn uscat două piese ca în fig. 4 şi prin lovirea lor, se ob-

Fig. 4

ţine chiar zgomotul de copite de cal.

Pentru a obţine zgomotul făcut de mai mulţi cai, trebuesc făcute mai multe piese din acestea, lovirea lor făcându-se neregulat.

A Rubin.

(Traducere din limba rusă de S. Pali).

COPILARIE

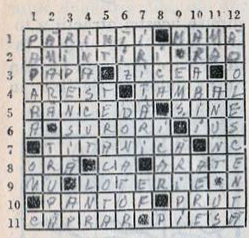

Orizontal: 1) Ei au grija copiilor, cât timp aceştia sunt mici. Primul cuvânt pe care-l învaţă copilul. 2) „... din copilărie" — de I. Creangă. — Bărbieresc. 3) ... lapte, se spune despre un copil moale, lipsit de energie. — Spunea. 4) Acolo erau adesea ţinuţi, pe vremuri, copiii din internate. Instrument muzical. 5) Slănină alterată. Din ele e făcută linia de tramvai. 6) Pentru tată sunt fiice şi pentru copii... Organizaţia internaţională a studenţilor. 7) Foarte grea (dacă e vorba de muncă) — Nicu fără vocale. 8) Măsură de timp (mai ales la şcoală!) Prepoziţie — Brăzdate cu plugul. 9) Viţelul vorbeşte! — ... de stat. 10) Gheată. Râu în R.P.R. 11) Caporal (pop.) — Poate fi de teatru sau de maşină.

Vertical: 1) Bătaie (expresie copilărească). Copilul, în viitor. 2) Aşa a fost copilăria pentru mulţi copii, în vremurile trecute. — Mai mulţi actori, cari joacă o piesă. 3) Echipă de foot-ball din Timişoara (fost camp. în div. A) — Cap fără cap! 4) Un defect (sau o calitate) din naştere. — Liga navală română. 5) Nota traducătorului — Cărămidă pentru sobe. 6) Un copil care poartă acelaş nume ca tine. — Unul care face o donaţie. 7) Enervare (pl.) — Pur şi simplu litera „f". 8) Capitala Perului — Primul aviator (mit.) 9) Oraş în Australia. — Sunt nelipsite unui avion sau unei păsări sburătoare. 10) Locuitorii Arabiei (pl.) — Îşi dă... adică e plin de îngâmfare. 11) Pronume posesiv. — La mica publicitate. — Terminaţie latină. 12) Epocă ce urmează copilăriei.

Din lumea celor fără grai

Observaţii preţioase asupra florilor şi plantelor se pot face de oricine şi în orice loc. Nu sunt necesare instrumente complicate şi nici experienţe de laborator sau calcule complicate şi fără de sfârşit.

Aceste observaţii se fac în natură, în aerul curat al grădinilor şi livezilor şi procură foarte multe bucurii şi satisfacţii celor ce le fac.

Oferim cititorilor noştrii un mănunchiu de mici experienţe — observaţii asupra acestei lumi atât de atrăgătoare.

Chemarea luminii

Luăm un cornet de hârtie şi cu ajutorul unui baston (băţ) de lemn şi al unei bucăţi de sârmă îl aşezăm deasupra unui boboc de floare.

Experienţa reuşeşte mai ales cu rochiţa rândunelei (volbură); chiar a doua zi vom găsi floarea scăpată din închisoarea în care am băgat-o cu o zi înainte. De altfel toate plantele sunt supuse acestei atracţii a luminii care le dă viaţa şi fără de care preţiosul carbon nu ar putea să fie fixat în ţesutul vegetal.

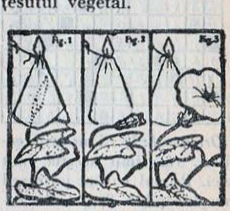

— Cu ajutorul unei bucăţele de lemn, a unui carton şi a două cuie, schimbăm poziţia pe care a luat-o o frunză de fragă, silind-o să stea cu partea superioară în jos (vedeţi figura). După două trei zile ea va reveni în poziţia dela început.

— Cu o bucăţică de carton vom face un acoperiş deasupra unei frunze de muşcată. Câteva zile sunt deajuns pentru ca aceasta să se învârtească în jurul codiţei pentru a putea profita din nou de binefacerile luminii.

— Legaţi uşor două frunze de călţunaş faţă în faţă, fără a le rupe. In cel mult două-trei zile, ele vor

fi atât de întoarse încât vor primi lumina tot cu partea superioară.

Ceva despre nufăr

Plimbându-vă cu barca pe lac nu se poate să nu fiţi atraşi de frumuseţea florilor de nufăr. Ei bine, ele vă oferă şi câteva observaţiuni destul de interesan-

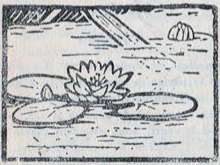

te. Apăsaţi uşor cu vâsla pe codiţa uneia, silind-o să intre în apă. Veţi vedea cum sepalele şi petalele nufărului se strâng buchet, astfel ca apa să nu mai poată pătrunde în floare. Dându-i din nou drumul, vă veţi putea convinge că niciun strop de apă nu a udat ciucuraşii staminelor.

Dacă nu vă temeţi de ploaie, continuaţi observaţiile şi pe timp noros. Veţi avea prilejul să vedeţi cum încă dela primele picături de ploaie-floarea se închide pentru a nu fi udată.

O glumă

Micul Paul a fost sfătuit de mămica sa să nu ceară nimica de mâncare la mătuşa Clara. Mama se întreţine cu mătuşa, căreia nici prin gând nu-i trece să-l servească cu ceva pe micul Paul.

In cele din urmă Paul spuse:

— Mătuşică dragă, dumnitale nu-ţi este foame?

— Nu, dragul meu răspunse mătuşa Clara mirată.

— Ah, suspină micul Paul, ce mult aş vrea eu să fiu dumneata.

Cum funcţionează un motor cu explozie

Fiecare dintre noi ştie că benzina se aprinde foarte uşor. Atenţie! Pericol de foc! scrie pe fiecare sticluţă cu benzină pe care o cumpărăţi la drogherie. Nici măcar în apropierea unei sticle descoperite în care se află benzină, nu este permis să aducem o flacără, deoarece chiar şi aburii de benzină ce ies din sticlă se pot aprinde şi astfel întreaga sticlă ar fi cuprinsă de flăcări.

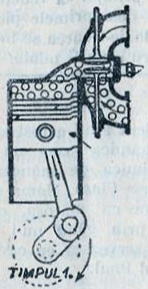

Absorbţia

Această proprietate periculoasă a benzinei, este folosită pentru a pune acest lichid să lucreze, să mişte roţile automobilelor. Se introduce benzină în părticele foarte mici, amestecată cu aer, în cilindrul maşinii, pentru ca aci amestecul acesta să fie aprins printr'o scânteie electrică.

Amestecul de aer şi de benzină se aprinde foarte repede — explodează cum se mai spune. Puterea acestei explozii are acelaş efect ca şi presiunea aburilor : ea pune în mişcare pistonul, apoi celelalte organe ce sunt necesare pentru a produce mişcarea.

„Foarte frumos" veţi spune voi, asta e foarte uşor de priceput, dar cum funcţionează mai departe acest motor? Doar n'o fi chiar aşa de simplu!

Şi aveţi perfectă dreptate. Nu e chiar aşa de simplu, dar nici cu mult mai

Compresia

complicat. Cilindrul făcut din fontă, are la partea sa superioară două găuri — două ventile. Printr'unul din ventile intră amestecul de benzină şi aer, prin celălalt ventil sunt evacuate gazele ce au luat naştere în urma exploziei. In afară de aceasta, în cilindru se mai află aprinzătorul, care produce scânteia la momentul necesar.

Motorul propriu zis funcţionează în felul următor:

În primul rând, pistonul este mișcat în jos și în felul acesta el absoarbe din rezervor amestecul de aer și benzină cum absoarbe buretele apa când este scufundat în ea. Primul ventil este acum a deschis, al doilea este închis. Această fază poartă numele de absorbție, deoarece în timpul cât durează ea, se face absorbirea gazelor.

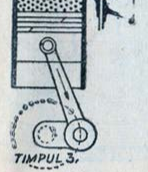

Explozia

Pistonul se mișcă acum în sus și în acelaș timp se închide bine primul ventil.

Amestecul de benzină și aer nu poate scăpa din cilindru și ca atare el este comprimat, adică i se micșorează volumul. Din această cauză această fază poartă numele de compresiune.

Când amestecul este bine comprimat (îndesat) se produce scânteia electrică. Amestecul se aprinde, explodează, își mărește foarte multe volumul și împinge înapoi cu o mare putere pistonul. Este faza treia de lucru a motorului, numită „explozia".

Volanul mașinii care se mișcă cu viteză mare, împinge pistonul cilindrului

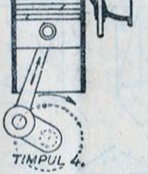

Evacuarea

în sus. În acelaș timp se deschide cel de al doilea ventil și pistonul dă afară gazele ce s'au născut în timpul explozici. Apoi totul se începe dela început.

După câte ați putut vedea, acest motor lucrează în patru timpi. — Figurile alăturate vă arată ceeace noi am descris.

Glume

Mama: Mărioaro, du-te vezi dacă măcelarul are picioare de porc.

Marioara (întorcându-se): Mamă, n'am putut să văd, fiindcă măcelarul purta cizme!

Copil deștept

— Tată, ciupercile cresc prin locurile unde plouă mult?

— Da, puiule!

— D'aia au ele forma unei umbrele: Ca să se apere de ploaie!

Deslegările jocurilor din cuprinsul almanahului

Deslegarea problemei din pagina 47

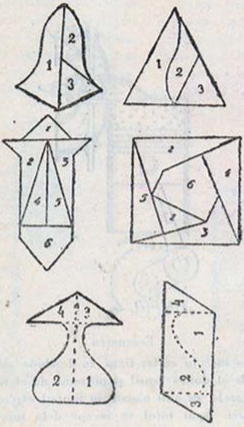

Deslegarea labirintului din pagina 60

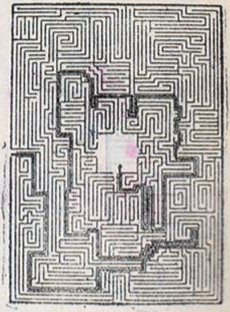

Deslegarea jocului de cuvinte încrucişate din pag. 91

Părinţi, mamă, amintiri, rad, papa, zicea, o, arest, ţambal, rânceda, şine, a, surori, I.U.S., titanică, nc, oră, ca arate, mu, loterie, n, pantof, Prut, căprar, piesă.

Deslegarea jocului din pag. 76

Stahanovişti, organizată, u, cari, rapid, inaniţia, amu, atras, arătos, lo, t, divorţ, ir, top, i, rar, Simeria, Lili, t, aziluri, ia, antecedent, l.

ORELE	LUNI	MARTI	MIERCURI	JOI	VINERI	SÂMBĂTĂ
8-9						
9-10						
10-11						
11-12						
12-13						
13-14						